

Slovenski

PRIJATEL.

Izhaja enkrat v mesecu.

Velja 4 gold. av. velj. na leto.

Štev. 12. V Celovcu 15. decembra 1877. XXVI. tečaj.

Pridiga za god sv. Štefana.

(Mučenci sv. katoliške cerkve; gov. K. F.)

„In so ga kamnjali.“ Dj. ap. 10, 57.

V v o d.

Pervi dan po Jezusovem rojstvu sv. katoliška cerkev že obhaja god prvega svojega mučenca. To mora kaj važnega pomenjati. — Jezus se je iz ljubezni do človeških otrok rodil in prišel za njih zveličanje na zemljo bojevat se; sv. Štefan stopi pod Jezusovo zastavo ali bandero, kot njegov serčen vojak, prvi za sveto vero kri prelije in krono mučenstva doseže; zatoorej mu katoliška cerkev prvi dan po Jezusovem rojstvu v praznik posvetuje. In to je po redu. Na žarnih perutah nebeške ljubezni je stopil Zveličar med človeštvo; v sveti ljubezni se je tudi sv. Štefan do zadnjega zdiha stanovitnega skazal; zatoorej se mu ta čast spodobi.

Današnje berilo iz djanja apostolskega nam prav lepo vse to razlaga. Ta knjiga je prav za prav s kervjo Jezusovih služabnikov spisana; to se pravi: skoraj vsi, katerih se v djanji apostolov omenja, so za sveto vero življenje dali; pa od današnjega mučenca s posebno hvalo govori tako-le: —

Sv. Štefan je bil eden zmed sedem dijakonov, to je: tistih možev, kateri so bili izvoljeni za vdove in še druge zadeve pravo-vernih skerbeti, kakor so jim aposteljni naročevali; zraven pa so tudi novo spreobrnjene v svetem nauku učili, in kar je za občno službo božjo, potrebnega bilo, donašali in opravljali. Med njimi je bil sv. Štefan sposoben mož, poln vere in svetega Duha, delal je čudeže in velike znamenja med ljudmi. Gnada in moč Božja se je nad njim očitno razkazovala. — Ne veliko pred koncem še tistega leta, ko je mili Jezus britko križan bil, morda ravno današnji dan,

se nekteri judovski modrijani iz Šol Libertincev, Cirencev, Aleksandrincev in še drugih shodnic prederznejo zarad vere s sv. Štefanom se očitno razgovarjati in prepirati, pa niso bili kos se zoperstavljati njegovi modrosti in osramoteni so odstopili. Kaj storijo hudobneži? Krive priče podkupijo, naj bi rekle, da Štefan govori zoper sv. mesto Jeruzalem in postavo Mojzesovo, ter ga pred sodbo velikega judovskega zbora peljejo in ondi po krivem zatožijo. Štefan pred sodniki se tako čudno odgovarja, da ga je bilo videti kakor angelja božjega. Vendar mu ni resnica oveljala; ko jo sovražniki slišijo, togotili so se in zoper njega z zobmi škripali. Svetnik pokliče Boga za pričo svoje nedolžnosti, se ozre v nebo, vidi ondi božje veličastvo in Jezusa stati ob desnici Božji, ter reče: „Glejte, vidim nebesa odperete in Sina človekovega stati ob desnici Božji.“ — To je bilo hudobnemu judovskemu zboru zadosti. Zaupili so z velikim glasom, da je smerti vreden; svoje ušesa zatisnili, naj bi ga dalje govoriti ne slišali; pahnili so ga iz mesta in s kamnjem pobijali. Štefan izročuje svojo dušo Jezusu, poklekne in prosi za svoje ubijavce rekoč: „Gospod! ne prištevaj jim tega greha“, ter umerje prvi mučenec.

Sv. katoliška cerkev na današnji praznik časti danes posebno sv. Štefana, pa združuje tudi spomin na vse druge svoje mučence, zato se tudi meni pristojno dozdeva, vam na splošno nekoliko govoriti od mučencev sv. katoliške cerkve. Pripravite se!

Razlaga.

„Nikdar ne mislite, da sem mir prinesel na zemljo, ne mirú ampak meč sem prinesel. Prišel sem namreč razdvojiti človeka zoper njegovega očeta, in hčer zoper njeno mater, in nevesto zoper njeno tašico. In človekovi sovražniki bodo njegovi domači. Kdor ljubi očeta ali mater bolj ko mene, ni mene vreden; in kdor ljubi sina ali hčer bolj ko mene, ni mene vreden. — Kdor najde svoje življenje, ga bo zgubil, in kdor zgubi svoje življenje zavoljo mene, ga bo našel.“ Mat. 10, 34—39. Tako je nekđaj mili Jezus svojim učencem govoril in s temi besedami je napovedoval, kako se bode godilo svojem nauku in svojim pravovernim na svetu. Nikar ne mislite, jim je hotel reči, da bo moj nauk mirno in brez ópovere sprejet; ne bo mirú ampak nasprotovanje do smerti. V eni in isti hiši bodo nekteri moji zvesti nasledniki, drugi pa bodo v neveri ostali; odtod med njimi priganjanje, v smert izdajanje. Pa kdor življenje in časno srečo z zatajevanjem mojega imena in moje časti na svetu ohrani, bo pravo, večno življenje zgubil, in večno smert v pektu terpel; kdor pa nasproti zdanje življenje in srečo s poznanjem mojega imena in moje časti zgubi, bo zato večno življenje prejel.

In vse to so mučenci sv. katoliške cerkve dobro razumeli in poskušali. V številu nad 11 milijonov so vse, kar so na svetu imeli, in še življenje za Jezusa dali, da so večno življenje prejeli in nebeško krono dosegli. — Pa premislimo njih obnašanje bolj natanjko:

1. Sveti mučenci so bili neprestrašeni, očitni spoznovavci Jezusovega nauka.

Marternik pomenja v latinskem in gerškem jeziku mučenec, to je: priča; in prav, oni so do zadnje kaplje kervi očitno Jezusu pričevali in neprestrašeni vselej in povsod resnico njegovega nebeškega nauka terdili, ter za pravoverne kristjane se razglasovali. — Lahko bi si bili mučenci življenje ohranili; samo z edino besedo bi se bili marsiktereokrat iz rok kervoločnih sodnikov in morivcev izmuznili; da! večkrat jim celo ni trebalo besedice ziniti, zadosti bi bile svete bukve, ki so jih kristjanje rabili, sodniku izdati; zadosti bi bilo roko stegniti in eno zernice tamjana v čast malikom na kadilnico položiti; zadosti bi bilo za nekoliko beličev listek kupiti, kakoršne so preganjavnici dober kup prodajali in kdor ga je imel, je vsega preiskovanja zavoljo vere oproščen bil; vse to, pravim, bi bilo mučencem že zadostilo, da bi ne bili mučenstvu zapadli; vendar jih ni bilo volja kaj tacega storiti; spoznanje Jezusovega nauka jim je nad vsem veljalo; z nobeno lažjo in z nobeno le nekoliko nepošteno maličkostjo si niso hotli sv. vero zatajiti in si življenje rešiti.

Pa ne mislite, da preganjavnici so mučencem le s trinoštvom in smertjo protili; marveč vseh zvijač so se posluževali, da bi od sv. vere jih odvernili, zlate obljube so jim delali, s premoženjem in častjo obdariti obetovali in srečne storiti se ustili. Ko je bil sv. Krizogon v Rimu zaradi keršanstva vječen in cesar Dioklecijan je tačas v Ogleji bival, veli svetnika k sebi v Oglej pripeljati, ter mu reče: „Glej, Krizogon! poklical sem te tú sem, da te bogato s častjo obdarim, ako moje bogove moliš.“ Ali svetnik mu odgovori: „Jaz molim le pravega Boga, malike pa, ki so troji bogovi, čertim in zaničujem.“

Tako so se vsi drugi mučenci obnašali. Večkrat so jih trinogi naenkrat z mučilnic sneli, s pretepanjem odjenjali in božjim spoznovavcem z vsem, kar telo poželjuje, obilno postregli; češ, da se bodo premislili in molike častiti jeli; pa oni se niso dali zapeljati in od Jezusa ločiti, na ves glas so klicali: „Kristjani smo, Kristusovi ostanemo, Jezusova vera je prava, edinozveličavna vera.“

Kar je pa še najbolj občudovati, je to, da so mučenci se večkrat sami za Jezusove služabnike razglasovali in v mučenstvo ponujali. V predmestji Antijohiškem je imel nek svetnik umorjen biti. To zve vdova v mestu, nanagloma prejme svoja dva otroka za roke in hiti v predmestje. Nekdo jo sreča ter vpraša: „Kamo sopeš z otrokoma?“ Ona mu odgovori: „Slišim, da v predmestji kristjana

mučijo; bojim se, da bi sam on krono dobil; zatoorej tje hitim, da bi tudi jaz in ta dva moja otroka za Jezusa del umorjeni bili.“ Tako se jih je na milijone prostovoljno mučiteljem v roke dajalo, ter so z veseljem na morišče šli, in so Boga hvalili, da jih je vredne storil za sv. vero kri preliti; kajti znano jim je bilo, da brez posebne gnade Božje ni mogoče mučencem biti, komur pa gnada mučenstva dojde, postane deležen časti Jezusovega križa in njegove rešivne smerti.

Bratje! tudi mi smo spoznovavci tistega Jezusovega nauka, kteremu so sv. mučenci neprestrašeni spričevanje dajali in za njegovo resnico kri prelivali. Ako te vprašam: Kdo si ti? mi boš odgovoril: Jaz sem kristjan. — Ako te vprašam: Ali se znaš pokrižati? očitno se boš pokrižal v imenu presv. Trojice. — Ako te prašam: Ali veruješ v Jezusa in v njegove svete resnice? mi poveš: Vedno verujem. — Ako te prašam: Ali se zamore kdo zveličati, če po sveti veri ne živi? mi nagloma zaverneš: nihče ne zamore. Kako je pa to, da življenje današnjih kristjanov je vse drugače, kakor bi imelo biti po Jezusovem nauku? Oh gorje nam! naši nekdanji bratje — sv. mučenci — so se za sv. vero v smert podajali, mi pa še po tisti svojega življenja ravnati nočemo; oni so za Jezusa kri prelivali, mi pa ga vsak dan z grehi žalimo, in zaničujemo. Z ustmi Jezusa spoznajamo, z djanjem ga pa zatajujemo. „Ako sem jaz vaš Oče, kje pa je moja čast? in če sem jaz vaš Gospod, kje pa je moj strah?“ tako je nekdaž Gospod Bog izraelsko ljudstvo vprašal. Malah. 1, 6. Enako nas Jezus poprašuje: Ako sem jaz vaš učenik in odrešenik, če vi v moje nauke verujete, kje pa je moja čast, moj strah med vami? kje pa je tisto pobožno življenje, kterega moj nauk priporočuje? Oh kristjanje! kako bomo pred sodnikom prestajali, kedar bo v sredi toliko mučencev se na nebu prikazal? Spreobrnimo se, življenje po sv. veri ravnajmo; morebiti bomo usmiljenje dosegli.

2. Sv. mučenci so bili kervavi razširjevalci božjega kraljestva na zemlji.

„Na smert mučencev“, tako uči sv. Ambrož, „bil je keršanski nauk zoper zasmehovavce zavarovan, sv. vera je bila povišana, sv. cerkev bila je pokrepčana; umorjeni so užugali, njih morivci pa so bili užugani.“ — Rad verujem tistim pričam, ktere se dajo zarad resnice zadušiti, je rekel nekdaž maloveren človek. Take priče so bili mučenci. Že v rokah sodnikov in v tužnih ječah; že v smert obsojeni in na morišče peljani; že trinogom izdani; že v smertnih bolečinah stokajoči, so še pravemu Bogu pričevanje dajali, z veliko serčnostjo pričujočim od sv. resnic božjih pravili, ter jih budili, naj se keršanstva poprimejo. — Od sv. Mohora vemo, da je več časa v Goriškem Ogleji v ječi učil, da njegova ječa je bila podoba žive cerkve, vse krog nje se je ljudi terlo, ki so svetnikove pridige poslušali in njegove čudeže gledali. Njemu je bila temna voza ro-

dovitno polje, po katerem je razširjeval Božje kraljestvo. — Sv. Andrej je dva dni na križu visel in Kristusa pridigoval, ter Božje kraljestvo širil. — Od sv. Kvirina nam pišejo, da, ko so mu v Sisku, mesticu na sedanjem Horvaškem, mlinski kamen na vrat obesili in v vodo ga potopili; pa kamen je po verh vode plaval in sveti škof je iz vode ljudstvo glasno učil, tako da veliko ajdov ga je ubogalo in so se dali kerstiti. — Sv. Katarina je s svojimi premudrimi dokazili, da Jezusova vera je edino zveličavna, mnogo ajdovskih modrijanov spreobrnila in še zadnje dni v ječi cesarjevo Maksiminovo soprogo in pa njegovega vojskovodja Porfirja pokristjanila. In tako dalje so mučenci še zadnje ure svojega življenja božje kraljestvo na zemlji širili.

Da je gorečnost mučencev pomnoževalo število kristjanov, k temu je tudi Gospod Bog s svojim vsemogočnim perstom pripomogel; dal je mučencem moč čudeže delati. In to je veliko izdalo. Ko so sv. Kristino pred podobo malika Apola privlekli, naj bi mu darovala, devica k pravemu Bogu pomoli; kar se malikova podoba v prah zverne. Na ta čudež se tri tавžent ajdov pokristjani. — Cesar Maksimin ukaže sv. Pantaleona obglaviti. Trinog pristopi, ga z mečem po vratu udari, ali meč se skrivi, kakor bi bil voščen in svetniku žalega ne stori. Na ta čudež vsi pričujoči trinogi pred mučenca pokleknejo in se kerstiti dajo. — Sv. Viktorju glavo odsekajo, pa na mesto kervi se iz rane mleko cedi. Na ta čudež veliko ajdov sveto vero sprejme. — Sv. Martina bo v Rimu ob glavo djana; glej, glas se z nebes sliši, ki jo v zveličanje vabi. vse mesto se stresne, in nešteto malikovavcev se pokristjani. — Tako je resnično, kar sv. Avguštin pravi, da kri mučenikov je množila število kristjanov.

Pa ne le ob času terpljenja in smerti so bili sv. mučenci razširjevalci Božjega kraljestva, marveč njih izgledi tudi potomcem veljajo in za vse veke vrednost imajo. Preteklo je že več kot 1800 let, kar je sv. Štefan mučenstvo preterpel, pa od njegovih čednost še danes se ljudstvu pripoveduje in se bo vedno pripovedovalo. Tako bo tudi preliita kri mučencev skoz vse veke narodom govorila, njih grobi bodo vselej človečanstvu pridigovali, njih životopisi bodo do konca sveta ljudem pravili, kako goreče so Jezusa ljubili, koliko za sveto vero prestajali, kako božje kraljestvo na zemlji širili. Meč preganjavcev je mučencem glave posekal, pa posekane glave bodo do sodnjega dne oznanovale Jezusovo evangelje, moč in krepost sv. križa. Kri mučencev je bila in bo seme kristjanov.

Bratje! Koliko smo pa mi že potrudili se za razširjevanje božjega kraljestva na svetu? Za počesčenje božjega imena na zemlji koliko smo že storili, koliko preterpeli? Oh kako srečni smo, da so kervavi časi preganjanja keršanstva že davno pretekli in nam je dano brez strahu pred sovražniki Bogu v miru služiti. Ali smo pa Bogu zatorej kaj hvaležni, da je svoje kraljestvo nam dal, hočem

reči, da je luč prave vere nam prižgal, med tem ko še nebrojno ljudi v temi nevere in krivoveré sedi. — Ako bi treba bilo, ako bi okoliščine nanesle, ako bi se tirjalo, ali imamo serčnost, da bi vselej pripravljeni bili, za čast svojega večnega kralja življenje postaviti? Gorje nam! mi si celo ne upamo grešnikom, katere vsak dan Boga zaničevati vidimo, v bran se postaviti ter jim njih gerdo obnašanje očitati. Oh, kako malo mi Jezusa ljubimo, ker njegovo kraljestvo tako slabo širimo. Zapomnimo si za vselej, da nihče ne more z mučenci v nebesih venčan biti, kdor se na zemlji po njih izgledih za božje kraljestvo ne bori. Priložnosti za take verske boje ni treba po unanjih deželah iskati, med svojimi rojaki se jih nam obilno ponuja.

3. Sv. mučenci so hrabri junaki sv. katoliške cerkve.

Turški cesar Mahomed II. je njegove dni keršanskega vojaka nagovarjal, naj se poturči, in če tega ne stori, mu je s smrtjo žugal. Kaj! mu serčno odgovori vojak, hitro svoje persi, ki so polne obraščenih ran bile, razgerne, ter reče: Glej, tisuč ran sem že prejel za pozemelskega cesarja, kaj misliš, da se bom morda bál za nebeškega kralja umreti? Resnično, ta junak v svojem govorjenji dokaj svete serčnosti kaže. Še veliko hrabrejši junaci so mučenci: ne samo v neprestrašenem spoznavanju Jezusovega nauka, tudi ne samo v gorečem razširjevanju božjega kraljestva so oni svojo serčno krepkost pokazali; marveč prava njih junaška hrabrost se je še le v usmertenji razvidila. Ni mogoče popisati vseh muk, vsega smertnega terpljenja, vseh kervavih britkost, ktere je peklenska ljutost mučiteljev izmislila, te božje služabnike ž njimi terpinčiti; vendar ničesa se niso prestrašili in v najhujših tugah za las niso od Jezusove postave odstopili. — Sv. Štefan je za svoje morivce prosil rekoč: „Gospod! ne prištevaj jim tega greha.“ — Sv. Cipriján je svojemu trinogu z denarjem plačal, da mu je glavo razkrojil. — Ko sta bila sv. Mark in Marcellin za roke in noge na žeblje pribita, sta okrutniku rekla: „Še nikdar nisva take sladkosti zavživala, kakoršno zavživava zdaj, ko zarad Jezusove ljubezni mučenstvo prestajava.“ In tako dalje bi imel naštevati brez konca izgledov svetih junakov, kateri so voljno smert storili.

Sleherno pozemelsko kraljestvo svoje posvetne junake, to je, take deželjane, kateri so si za kralja in deželo velike zasluge pridobili, morebiti za blagor kraljestva zoper sovražnike hrabro se vojskovali, znabiti celo kri prelili in smert storili, časti, spominke jim stavi, in še poznejši deželjani od njih hrabrost svojim unukom pravijo. — Sv. katoliška cerkev — božje kraljestvo na zemlji, ima v svetih mučencih tudi svoje duhovne junake, ki so za njenega kralja Jezusa Kristusa kri prelili in s prelito kervjo gójijo keršanstvo ter s svojimi izgledi veliko pospešujejo razširjenje katoliške cerkve. Rečem, da, čeravno so se ti junaki že zdavno v večnost

preselili, pravoverni cerkvi in vsem katoličanom veliko koristijo, ker na njih izdatne priprošnje nebeški blagoslov vedno na zemljo rosi in človeške serca za milost sv. vere mehčuje. Zatorej sv. katoliška cerkev te svoje junake visoko časti, od njih svete hrabrosti zmeraj svojim otrokom pripoveduje, ponosne spominke jim stavi, praznike posvečuje in v njih priprošnje se goreče izročuje. Tudi telesne ostanke teh sv. junakov, v katerem so se za edino zveličavno vero tako hrabro vojskovali in še druge njih svetinje pobožno spoštuje, ter skerbno jih hrani kakor predrage zaklade, vedevši, da po njih kakor po žlebu usmiljenje božje bogato z nebes kristjanom v naročje teče.

Zategadel bratje! častimo tudi mi sv. mučence, radi prebirajmo njih životopise, in njih svete čednosti posnemajmo. Svete praznike — njim v spomin postavljene, goreče obhajajmo, da bomo njih priprošenj deležni, vojskovati se zamogli zoper hudobni svet in zapeljivo meso.

Glejte, to sem mislil vam za danes razložiti od mučencev sv. katoliške cerkve, 1. oni so neprestrašeni spoznovavci Jezusovega nauka; 2. so kervavi razširjevalci Božjega kraljestva na zemlji; 3. so hrabri junaki sv. katoliške cerkve.

Sklep.

Preserčni kristjanje! Čudoviten je Gospod Bog v svojih svetnikih, in svojo čudovitnost nam večkrat še po mrtvih truplih mučencev naznanja. Tako je storil po truplu sv. Štefana. Ko je bil ta svetnik s kamnjem pobit, prijatelji so ga blizo Jeruzalema po noči častito pokopali. Tudi Gamaliel, Nikodem in njegov sin Abibone so blizo sv. Štefana pokopani ležali. Zarad vednega preganjanja kristjanov se je s časom pokopališče pozabilo. Še le po 300 letih je Bogu dopadlo rečeno pokopališče razodeti. Nekemu bogoljubnemu mašniku cerkve Jeruzalemske po imeni Lucijan se trikrat v spanji Gamaliel prikaže, ter veli, k sv. škofu Jeruzalemskemu Joanu iti in naznaniti mu, kje da je pokopališče sv. Štefana, naj se njegovo truplo na bolj častito mesto prenese. Mašnik Lucijan sv. škofu vse to dopove. Ta pokliče bližaje škofo, gre z veliko množico duhovnov in kristjanov na omenjeno pokopališče, kopljejo in najdejo kmalo štiri zakopane rake. Jih odprejo in zdaj se razprostre tako žlahna dišava iz njih, kakor bi vsa okrajina z dišečimi rožicami bila obsejana. Po napisu na rakah spoznajo trupla sv. Štefana in družih treh. Vse štiri iz grobov vzdignejo in več nad sedemdeset ali bolnih ali od hudobnega duha obsedenih ljudi je pri tej priči po dotiki teh sv. trupel, posebno pa sv. Štefana ozdravelo. Truplo sv. Štefana so z največo svečanostjo v Jeruzalem zanesli v najstarejšo cerkev Sion. Pozneje so ga prenesli v Carigrad, zadnjič pa od ondod v Rim. Ostanke od sv. Štefana pa so po vsem

keršanskem svetu razposlali, in ni prešteti čudežev, kateri so se pri teh ostankih že godili.

Glejte, tako čudoviten je Bog v svojih mučencih; zatorej v časti imejmo in zaupljivo na pomoč kličimo sv. mučence, ko prijatelj in zveste prošnike pri Bogu. — Sam Gospod Bog je razodel truplo sv. Štefana, in gotovo ga je zato razodel, naj bi mu ljudje na zemlji čast dajali, ker on je prvi po Jezusovem izgledu in za Jezusa kri pretil in svoje telo dal v živ. svet, Bogu dopadljiv dar. Priporočujmo se temu svetniku in svoje sovražnike ljubimo, kakor je on za svoje moritelje še zadnji hip prosil, tako se nam bo nadjati po današnjem nadmučencu doseči nebeške pomoči in božjega usmiljenja. Amen.

Pridiga za nedeljo pred novim letom.

(Kako zamoremo staro leto dobro končati; gov. S. R.)

„In ta vdova (Ana) je bila pri štiri in osemdesetih letih, ktera ni šla od tempeljna, in je s postom in molitvami noč in dan Bogu služila.“ Luk. 2, 37.

V v o d.

Dva bogoljubna, častitljiva starčka nam današnje sveto evangelje postavlja pred oči: najpoprej namreč starega Simeona, kateri je priserčno želel pred svojo smertjo videti obljubljenega Odrešenika z lastnim očesom. Videl ga je, se ga iz serca razveselil, in je po tem mirno in sladko v Gospodu zaspal. — Na dalje nam sveto evangelje pred oči postavlja tudi še pobožno vdovo Ano, ktera je bila že štiri in osemdeset let stara, pa je bila vendar le skoraj zmerom v tempelju, in je s postom in molitvami noč in dan Bogu služila, dokler je ni Bog bogato dobrih del poklical iz tega sveta. — Ljubi moji! kdo zmed nas bi ne želel ravno tako srečno skleniti svoje časno življenje, kakor sta ga sklenila bogoljubni Simeon in bogaboječa Ana? — Ako pa hočemo srečno skleniti svoje časno življenje, moramo dobro skončati sleherno leto svojega življenja. — In ker ravno danes imamo poslednjo nedeljo tekočega leta, naj vam 1) razložim, kaj nas opominja, dobro skončati staro leto, in 2.) naj vam povem, kako da zamoremo staro leto dobro končati.

Razlaga.

1. Leta človeškega življenja so reki podobna. Na reki val pred valom beži, kaplja kapljo naprej podi, dokler se po dolgem teku vse ne pozgubé v nezmernem morju. Ravno tako tudi eden trenutlej našega življenja spodbija drugega, dokler celo človekovo življenje na tem svetu ne potone v morje večnosti. Ker je pa naše življenje tako ubežno in hitro minljivo, pač bi prav bilo, da bi vsaj ob koncu slehernega leta sami v se šli in resno prevdarjali, kako bomo boljši obračali naslednji čas svojega življenja. In ravno v ta namen sklenimo staro leto prav po keršansko; zakaj:

a) K temu nas opominja pretekli čas. Bog nam namreč mescev, tednov, dni in ur minulega leta ni dal iz nobenega drugega namena, kakor v to, da bi jih obračali v njegovo čast, obračali v nabiranje svetih čednost, v pomnoženje zasluženja in v blagor bližnjemu. — Zdaj pa vsaj o poslednjih urah starega leta premislimo, ali smo obračali preteklo leto po božji volji, ali ga nismo? Berž ko ne ga nismo! Koliki strah pa nas bo prevzel na smertni postelji, kedar si bomo spomnili, da smo nad 360 dni nekoristno preživeli. Obžalujmo prav iz serca svojó nemarnost, in vsaj poslednje ure starega leta darujmo Bogu!

b) K temu nas priganjajo obilne dobrote, ktere smo prejeli od Boga. Lagleje bi prešteli zvezde na nebu, kakor pa preobilne dobrote, ktere nam je Bog dajal v pretečenem letu za dušo in za telo. Ni ga bilo tudi le enega trenutleja ne, v katerem bi nam Bog ne bil dal nobene dobrote! Kaj bi vam namreč povedal od milost, s kterimi nas je obsipal? od nevarnost, iz kterih nas je rešil? od nadlog, ktere je od nas odvrčal? Kako pa smo mi povračevali vse te dobrote svojemu nebeškemu dobrotniku? — Zamislimo se vsaj zdaj sami v sebe, prav iz serca zahvalimo Boga za vse njegove dari, in se prav resnično skesajmo, da smo bili nerodovitna drevesa!

c) K temu nas spodbada morda prav obilno število naših grehov. Morda vse naše življenje v pretečenem letu ni bilo drugega kakor nepretergana rajda razžaljenja božjega. Kje pa je za vse to priserčna žalost, prava pokora in resnično spokorjenje? Oh, ko bi bili tudi mi pomerli, kakor jih je pomerlo mnogo drugih v pretečenem letu, kje bi bile zdaj naše duše? In zdaj bi se prederznili, da bi šli, in še clo poslednje ure tega leta slabo obračali, in jih onečastili z novimi hudobijami? O tega nikar! marveč

2. dobro sklenimo in skončajmo staro leto, in sicer s tim,

a) da se ob koncu starega leta nazaj ozremo na staro leto, ter skerbno vprašujemo sami sebe: „Kako sem obračal starega leta minuli čas? — Kako sem obračal božje dari in dobrote? — Kolikokrat in kako sem razžalil svojega Boga?“ — Tako pre-

mišljevanje nam utegne serce pretresti in ga s pobožnimi občutlji napolniti in s svetimi željami.

b) Ako nam je le mogoče, pritecimo v cerkev ob koncu starega leta k litanijam in zahvalni pesmi. Zares je prav lepo in spodbudno, ako verni ljudje prav obilno dohajajo v cerkev zadnji dan leta, ter hvalijo in zahvalijo Boga za vse v preteklem letu zadobljene dobrote, in ga očitno prosijo, da bi jim odpustil vse v minulem letu storjene pregrehe.

c) Komur ni mogoče, v cerkev priti ob koncu starega leta, naj pa doma poklekne pred podobo križanega Zveličarja, in naj pred njim razlije svoje hvaležno in svoje skesano serce, in naj prav pobožno opravi svojo militev.

d) Naslednje ure na vso moč varujmo se slehernega, ter clo najmanjšega radovoljnega greha. To bo gotovo najgotovейše in Bogu najprijetniše spričevanje, da smo mu iz serca hvaležni, in da resnično voljo imamo se poboljšati. In tudi nam samim bo zaleglo v nedopovedljivo tolažilo, ako bomo zamogli reči: „V starem letu sem preživel nekoliko ur brez vsakega in clo najmanjšega greha!“

e) Doprinašajmo različna dobra dela. — Dajmo kaj vbogajme —, berimo kake bogoljubne bukve —, pritergajmo si kaj v jedi in pijači —. Komur je mogoče, gotovo mu bo v velik dobiček, ako dobro spoved opravi od celega leta. Če že hvalijo uradnika ali cesarskega služabnika, kateri vsako leto natanjčni račun napravi od svojega poslovanja —; kolikanj več hvale vreden je še le tisti kristjan, kateri konec vsakega leta dobro obraja in obračuni s svojo vestjo, s svojim spovednikom in s svojim Bogom.

f) K sercu vzemimo si, in sklenimo, da bomo prihodnje novo leto sveto in pobožno živeti začeli.

Sklep.

Tako tedaj sklenimo staro leto, in dobre sklepe, ktere ž njim storimo, zvesto spolnujemo v novem letu in ves čas svojega časnega življenja, da se nam, kedar pride našega pozemeljskega potovanja poslednje leto in poslednja ura, svojega pretečenega življenja ne bo treba obupno kesati, ampak da bomo, opiraje se na božje neskončno usmiljenje, zaupljivo pogledali v večnost. Amen.

Pridiga za praznik novega leta.

(Dvanajst ur človeškega življenja; gov. F. R)

„Naglo minejo leta, in jaz hodim po potu,
po katerem nikdar več hodil ne bom.“
Job. 16, 23.

V v o d.

Čez noč je minulo staro leto, novo leto pa se je začelo. Resno nas to opominja besed sv. pisma: „Naglo minejo leta in jaz hodim po potu, po katerem nikdar več hodil ne bom.“ Vsako leto, vsak mesec, vsak dan in vsaka ura, kedar mine, nas svari in uči: „da naj se odpovemo hudobiji in posvetnim željam, ter trezno in pravično in bogaboječe živimo na tem svetu.“ (ad Tit. 2, 12.)

Vsi vemo, da tukaj na zemlji nimamo stanovitnega kraja. Človek le kratko časa živi, kakor senca memo gre. V srečnih in nesrečnih urah potujemo naprej proti večnosti. Tam bo naša prava domovina, naš stanovitni dom. Vsak pa bode v večnosti to žel, kar je na svetu sejal. „Zakaj lahko je Bogu, da vsakemu na dan njegove smerti poverne po njegovih delih.“ (Eccl. 11. 28.)

Vsak pa bo po svojih delih plačilo sprejel; zato je treba, da se od časa do časa sami uprašamo, ali po pravici delamo in storimo, kar je naša dolžnost? Tak čas ponuja se nam danes, ko je novo leto nastopilo in staro slovo vzelo. Razlagati vam hočem, katerih resnic in nauk nas opominja

dvanajst ur človeškega življenja na zemlji; vi pa primerjajte svoje djanje in nehanje s temi nauki, da tako sami spoznate, ali se bližate srečni ali nesrečni večnosti. V božjem imenu p. m.!

Razlaga.

I. Iz dvanajst in zopet dvanajst ur je sestavljen dan, ki nam podaja jutro, poldne, večer in noč. Iz dnevov sestavlja se leto, ki nam ponavlja spomlad, poletje, jesen in zimo. Iz let pa obstaja naše življenje na svetu, ki nam podaja mladost, moška leta in starost. Perve tri ure nas opominjajo naše otročjosti, ali naših otroških let, ki so segale do 12., znabiti do 16. leta. Poglejmo, kaj keršansko pomenjajo in nas učijo te ure!

1. Ura bije eno, in otrok se rodi na svet. — Že prva ura ga opominja, da je le samo en Bog; da naj išče najprej božjega kraljestva, vse drugo mu bo naverženo; da je le samo en pravi pot do božjega kraljestva. „Človeku ni danega imena, v katerem bi za-

mogel zveličan biti razun imena Jezusovega" (Ap. dj. 4. 12.). Nekteri človek govori o svojih 30, 40, 50, 60 letih in o svojih hišah, o svojem bogastvu, o svoji imenitnosti, za večnost pa ne mara. Oh takošen je obstal že pri prvi uri, in ko bi bila ta tudi njegova zadnja ali sodna ura, moral bi prazen stopiti pred sodnika, ki vsakega večno zaverže, kteri ne more pokazati zasluženja dobrih del.

2. Ura bije dve, in otrok se začne na truplu in na duši zbuja^{ti} in razvijati. S tem pa se začne staršem tudi dolžnost, mlado dete varovati, da bo zrastle na truplu čversto in na duši nepokvarjeno. Človek obstoji iz umerjočega trupla in iz neumerjoče duše, za oboje je treba skrbeti. Prav je, da se truplo otroško redi in pase, pa nikar ne sme se zanemarjati duša njegova. Zgodaj že mora začeti Boga spoznavati in njemu služiti, kakor sveto pismo uči: „Ljubi Gospoda svojega Boga iz vsega svojega serca in iz vse svoje duše, in iz vse svoje misli. Ta je največa in prva zapoved. Druga pa je tej enaka: „Ljubi svojega bližnjega kakor sam sebe.“ (Mat. 22. 37.—49).

3. Ura bije tri, in pomenja zadnjo uro mladih dni. Očetova modra skerb in materna ljubezen budite nad otrokom, da bo kedaj sam si kruh zaslužiti znal, in da se v njegovem sercu tudi razcvetati začne lepa roža pobožnosti. Ravno ta leta, dokler otrok šolski poduk obiskuje, so prav važna za celo življenje. Čednost in pridnost se zdaj pokaže, pa tudi strasti in hudobija že zdaj kali poganjajo. Treba je mlado drevo k stebru privezati, da krivo ne zraste; tako je tudi treba, otroka v strah jemati, kedar hudoben postaja. Zmiraj pa opominjajte tedaj, ko slišite biti tri, sebe in mladino trojediniga Boga, ki vse vidi in vse ve.

II. Tako minejo človeku otročja leta, veseli začetek našega potovanja na zemlji mine, jutro našega življenja preide. Oh blažena leta nedolžnih otrok, vi imate veselje brez težkih nadlog! Zdaj sledeče tri ure bijejo mladenčem in devicam, pa jim naznanjajo prav imenitne resnice, jim podajajo prav važne nauke, ter je svariyo prav ljubeznjivo. Poiščimo in pogledjmo je toraj!

4. Čverstega sina in cvetečo hčer opominja četrta ura velike zapovedi božje: „Spoštuj očeta in mater, da boš dolgo živel, in da ti dobro pojde na zemlji!“ Blagoslov je Bog sam obljubil takim otrokom, kteri so na veselje svojim staršem in je v česti imajo; nič blagoslova in nobene sreče pa ne smejo oni upati, kteri svoje starše zaničujejo, ali ž njimi terdo ravnaajo. Iz te zapovedi pogosto mladini izvira sreča, pa tudi pogostokrat izvira nesreča. Bog je zvest v svojih obljubah: zato pridnim otrokom daje uživati veselje, grenkosti pa hudim. To pa tudi vemo, da Bog nikomur dolžen ne ostane; kar na svetu ne zravna, to bo v večnosti poravnal; Bogu ne bo ubežal noben hudobnež.

5. Nekterim sinovom ali hčeram starši predolgo živijo, in predolgo jim ne izročijo gospodarstva. Žali Bog! da nekteri otroci težko čakajo na svojih staršev smert. Hudobni sin, brezvestna hči! le pomakni življenja uro dalje, in spravi po žalosti svoje starše v grob; ura se pomakne le za eno samo piko dalje in strašansko glasno bije peto uro: „Ne ubivaj!“ Pa ti, ki me zdaj poslušáš, menda nisi tako hudoben, da bi nekemu življenje prikrajšal. Zna-biti pa nosiš jezo in sovaštvo v svojem sercu; znabiti si po ne-marnosti poškodoval samega sebe na zdravji; znabiti si v hudem prepiru ali pretepu ranil bližnjega na truplu; ali znabiti si po-hujšal s svojo hudobijo bližnjega, da je zdaj njegova duša mertva za Boga? Glej tega te opominja peta ura.

6. Fant in deklica sta prirasla v nevarna leta. Zapeljivost vabi, priložnost mika, in mesenost spodbuja mladega človeka v ne-sramnost. Zdaj bije ura šest in kliče: „Ne prešestuj“, ne delaj nečistosti! Srečen mladeneč, kateri še ne vé, kaj ta zapoved hoče, in srečna devica, kterej se nedolžnost v očesih in na licu sveti. Ako bi mladina spolnovala to zapoved, ter ostajala deviška do sreč-nega zakona ali do tihega groba: potem marsikteremu ne bi bilo treba z Jobom zdihovati: „O da bi jaz še bil, kakor v prejšnjih mescih in dnevih, ko sem Bogu služil: kakor sem bil v svojih mladih dneh, ko je Bog skrivaj v moji hiši prebival.“ (Job. 29, 2.—4.)

III. Naglo mine lepi čas mladih let, njega veselje gre v kraj, njega norčije so preč. Človek je odrasel in izvolil si je svoj stan; zdaj se trudi in dela za sebe, ali za svojo družino. Dostikrat utrujen sliši sedmo, osmo in deveto uro biti, pa on ne omaguje; svest si je svojih moči, zato ne plaši se.

7. Pa včasih je hudo na svetu. Z vso pridnostjo nekteri oče nima zadosti zaslužka, da sebi in ženi in otrokom pripravi jed in obleko in streho. Takrat bije sedma ura, in te opominja: „Ne kradi“, ne dotikaj se ptujega blaga. Zaupaj v Boga in delaj pošteno; Bog tebe ne bo zapustil, on bo tebi pomagal. Sedemkrat bije ura in uprašuje zakonskega moža, ali ne joka in strada žena z otroci doma, dokler on v kerčmi popiva. O zgubljeni mož, pojdi domu in ne zapravljaj, da bo družina imela kaj v se in na se djati!

8. Dostikrat pa zbeži ta mir in zastopnost iz hiše, prepir in razpertje se vrineta med družino, sosede. Takrat bije osma ura, in mirno kakor iz nebeške dežele uči nas Zveličar: „Blagor pohlevnim, blagor pokojnim, blagor onim, ki zavoljo pravice ter-pijo: oni bojo otroci božji imenovani.“ Zares prav srečni so oni, kateri si v prijaznosti spet roke podajo, da bi v sveti ljubezni spet skupaj živeli. Vzlasti pa vabi ta ura zakonske, naj bi eden z drugim keršansko poterpljenje imeli, da ne bo prepira med njimi.

9. Rože in ternje stelje povod sreča človeškemu rodu na pot; prav raznoteri križi najdejo človeka. In kedar ob takem času človek

ne ve, kaj bi počel; kedar se človek čuti prav nesrečnega in samotnega; kedar ne vidi nikogar, ki bi mu pomagati znal ali hotel: takrat se oglasi deveta ura, in častito naznanja smert našega Zveličarja, ki je prav zapuščen izročil svojo dušo nebeškemu Očetu. Kedar tebi prav hudo gre, takrat pomišljaj, da je šel tudi Jezus čez Oljsko goro in Kalvarijo v nebeško kraljestvo: tako pojdi tudi ti skoz težave do sreče nebeške. Bog pa težave pošilja, da grešnike k pokori vabi, da pravične skuša, in da vse do prave sreče pripelje.

IV. Tako kažejo sedma, osma in deveta ura srednja leta človeškega življenja. V veselji in v žalosti, v zdravji in v bolezni, med delom in sladkim počitkom minejo dni moških let: življenja jesen se približa in starost človeka po ramah poterka: Koliko pa zdaj ura kaže?

Ob desetih je že. Oko postane človeku motno, roka in noga se začneta tresti, moči slabeti začnejo, življenja večer je nastopil; ali pa je približal se tebi tudi Zveličar? O človek! prejšnja leta si delal in se trudil, Boga si pa dostikrat pozabil. Zdaj nisi več prav za prav za ta svet, pripravi se za večnost. Pokojno je postalo tvoje serce, pripravi ga zdaj svojemu Bogu. Že je odbila deseta ura, vsaj posihmal začni služiti zvesto svojemu stvarniku, pred katerega kmalo pojdeš v večnost.

11. Že bije ednajsta ura, in to je zadnji opominj milosti božje, da pokoro storiš. Zbudi se, o nemarni človek, in ne zamudi druzega časa. Veliko ljudi je že čakalo ednajste ure, pa niso je doživeli; veliko ljudi je pokoro že odlagalo na stare dni, pa niso jih čakali. „Bog je sicer pokori obljubil odpusčanje, le jutro dan nikomur ni obljubil“, pravi sv. Avgustin ko razlaga 144. psalm. Mar hočeš čakati, da se približa smertna ura; mar boš čakal, da se poteče milosti čas? Vedi, ti revež na svetu; ednajst ur je Bog tebi dal, dvanajsto uro je pa sebi prihranil.

12. Dvanajsta je ura smerti in sodbe, to je ura plačila ali kazni, kakor si je človek po ednajstih prejšnjih urah zaslužil. Telesne moči bojo pojenjale, znoj tebi stopi v obličje, sapa tebi zaostajati začne, in pred očmi se tebi stemni; kedar pa odbije dvanajste ure zadnji vdarec, takrat je končano tvoje življenje na svetu, in ti pred Bogom na sodbi stojiš. In kakošna bo tvoja sodba? Sveto pismo pravi: „Pravični bojo vekomaj živeli, in pri Bogu je njih veliko plačilo“ (Sap. 5, 16.) Sveto pismo pa tudi naznanja, da sodnjega dne Zveličar hudobnim poreče: „Bežite od mene, vi prekleti, v večni ogenj, kateri je pripravljen hudiču in njegovim angeljem.“ (Mat. 25, 41.) Med ktere pa bode sodnik tebe postavil?

Sklep.

Keršanski poslušalci! Bog noče smerti grešnikov, temoč hoče, da naj se grešnik spokori in živi. Postavljeni smo na ta svet, da bi Boga bolj in bolj spoznavali, ga čistili, ljubili, njemu služili, in kedaj v nebesa prišli. Zato nam podaja vsakega dne po dvanajst ur, ki nas opominjajo naših dolžnosti. Kedar toraj slišite uro biti, spominjajte se katerega izmed nauk, ki ste danes kot voščilo za novo leto slišali.

Po pravici toži pobožni Job: „Naglo minejo leta, in jaz hodim po potu, po katerem nikdar več hodil ne bom.“ Zatorej potrudimo se, vsako uro svojega življenja Bogu dopadljivo preživljati. Potem bomo, kedar nam odbije zadnja ura, zaslišali prijetni glas: „Pridi ti zvesti in dobri služabnik, in posedi kraljestvo, ki je tebi pripadlo od začetka sveta!“ Amen.

Pridiga za praznik ssv. treh kraljev.

(Pobožni pastirci, ssv. tri kralji in mi pred jaslicami; gov. F. R.)

„Videli smo njegovo zvezdo na Jutrovem, in smo prišli, njega molit.“ Mat 2. 2.)

Vvod.

V svetem pismu stare zaveze se bere: „Ako iščeš Gospoda svojega Boga, našel ga boš, če ga iščeš iz vsega serca in z vso skerbjo svoje duše.“ (5. Moz. 4, 29.) Kristus naš Gospod in Bog nam je rojen, pojdemo in poiščimo ga, da ga molimo. Že so ga molili pobožni pastirci, ki so hitro prileteli njega obiskat, ko so zvedeli, da je rojen. Že so prišli tudi modri iz Jutrovega in so prinesli mu darov od tega, kar so žlahtnega imeli, zakaj videli so njegovo zvezdo na Jutrovem, in so prišli, njega molit.

Dragi kristjani! Prišli so pobožni pastirci, in prišli so sveti tri kralji do Jezusa: ali smemo mi zanemarjati njega, ki je naš Bog in Zveličar? Mar ne bi potem ljubi Jezus po pravici tožil čez nas rekoč: „Otroke sem si izredil, pa zdaj ne marajo za me!“

Ne, tako nikar! temveč pojdemo v mislih tudi mi pred betlehemske jaslice, da se učimo tam svete pobožnosti. — V božjem imenu začnem, od pobožnih pastircv hočem govoriti in hvalo svetih 3 kraljev naznanjati, zato poslušajte me!

Razlaga.

I. Pastirji pri jaslicah. — Bilo je že pozno v noči. V mestu betlehenskem je že vse pospalo, le samo nekaj ubožnih pastirjev je bilo še pri svojih čredah, da so je varovali čez noč. Ti so bili pošteni in dobri ljudje, prijaznost in pohlevnost je bila med njimi. Kakor nekdanj pastirček David, ki je tudi po teh krajih pásel čredo svojega očeta: tako so bili tudi ti pastirji vsi pokorni in nedolžni.

Dokler se v jasni noči med seboj pogovarjajo, stopi v vsi nebeški lepoti angelj božji pred nje. Vsi se prestrašijo, pa angelj je prijazno nagovori: „Ne bojte se, ker glejte, jaz vam oznanujem veliko veselje, ki bo vsem ljudem. Danes vam je v Davidovem mestu rojen Zveličar, kateri je Kristus Gospod. In to vam bo znamenje: Našli bote dete v plenice povito in v jasli položeno!“ Dokler je angelj to govoril, prikazala se je še velika truma drugih angeljev, ki so Boga hvalili in peli: „Čast Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, kateri so svete volje!“

Ko se angelji spet vernejo v nebesa, rečejo pastirji med seboj vsi veseli te nebeške prikazni: „Pojdimo do Betlehema in pogledjmo, kar se je zgodilo, in kar nam je Gospod naznanil.“ Naglo so se podali tje na kraj, za ktereга so dobro znali; našli so tam Jožefa in Marijo ter so v jaslicah zagledali dete, in vse je bilo tako, kakor jim je angelj to napovedal. S svetim spoštovanjem gledajo Zveličarja, ga molijo in se ga priserčno veselijo. Veče veselje so uživali tukaj, kakor bi ga zamogli v najlepši palači imeti, ali v največem bogastvu dobiti. Vernili so se pastirji k svojim čredam, in tam Boga častijo ter hvalijo za vse, kar so slišali in videli. Tudi so pravili drugim, kaj se je zgodilo, in vsak se je čudil čez to, kar so povedali.

Keršanski ljudje! pogledjmo betlehemske pastirce in učimo se od njih, z veseljem prihiteti, kedar se nam ponuja priložnost, da božjo službo obiščemo ali od Boga kaj slišimo. Sedemkrat na dan kliče turški muezzin klicaje Mohamedane k molitvi. Verni Moslim se oberne proti Mekki, poklekne na tla in moli do svojega Ala in Mohameda. Trikrat na dan pa vabi cerkveni zvon, da naj se spominjamo rojstva in terpljenja našega Zveličarja. Ne dajmo se Turkom osramotiti, temoč molimo vselej pobožno angeljsko češčenje, kedar slišimo zvon. Kedar pa vabi na božjo službo, tedaj hitimo v cerkev, kakor pastirci do Betlehema; v cerkvi poslušajmo nauk, in tam počastimo Jezusa, ki med sveto mešo pride na oltar, kakor je prišel nekdanj v betlehemske jaslice.

II. Sveti tri kralji. — Daleč tam na Jutrovem proti kraju, kjer nam solnce ustaja, živeli so ob času Jezusovega rojstva pobožni in modri možje, mi je kralje imenujemo. Bili so to bogati očaki, kateri so tudi čakali na odrešenje človeškega rodu, in gotovo

večkrat željno zdihovali po Zveličarju. Zato jim je bilo od Boga povedano, da se bo prikazala zvezda, kedar bo Zveličar rojen na svet.

Komaj nekega dne zagledajo neko novo zvezdo, njim do zdaj neznano, že se podajo na pot, Zveličarja iskat. Vzeli so tudi hlapcev, živine in blaga seboj, in čudna zvezda je peljala je do mesta Jeruzalema, kjer se utemni. Ne vedoč, kam bi zdaj se obrnili, grejo kralja Heroda uprašat, kje da je novorojeni kralj Judov. Strah prevzame Heroda, ko sliši o nekem novem kralju, ki s časom utegne mu krono in življenje vzeti. Da sebe ohrani in obvaruje, zato sklene ta hudobni kralj, novorojeno dete poiskati in umoriti. Ker sam ni bil judovskega rodu, poprašuje judovske duhovne, kje da ima po svetih pismih biti rojen njih Zveličar? Ko mu povedó, da v Betlehemu, pošlje kralje tje, in jim naroči, da naj mu nazaj gredé pridejo pravit, kje so našli novega kralja.

Sveti tri kralji zapustijo Jeruzalem, in že pokaže se jim spet ona čudna zvezda, je pelje do Betlehema in obstoji nad onim krajem, kjer je bilo dete božje. Veseli stopijo čez prag, in najdejo dete z Marijo in Jožefom, ponižno ga počestijo in pokleknejo pred njega. Odperli so tudi svoje zaklade, in so mu darovali zlata, kadila in mire. Tako veliko je bilo njih veselje z Jezusom, da niso kmalo se vernili. Po noči pa jim Bog naznani, da naj se ne vračajo k Herodu, ker on hoče dete le umoriti, zato se vernejo po drugem potu na svoj dom. Divjal je sicer Herod, ko je opazil, da zastonj čaka na tuje može; moril je tudi nedolžne otročiče, pa Bog Oče je skerbela za svojega Sina; še tisto noč sta Jožef in Marija z otrokom bežala naprej v daljni Egipt.

Dragi kristjani! Kakor sveti 3 kralji, tako prinesimo ljubemu Jezusu tudi mi darove. Prinesimo njemu zlato prave pokorščine do božjih zapoved. Svitli angelj Lucifer je rekel Bogu: „Non serviam — nočem služiti.“ In Bog ga je zaverigel, ter v pekel tresnil, da je zdaj glavar peklenščekov. Mi pa recimo Bogu: „Fidelis servus — veren služabnik sem tvoj!“ In Bog nam poreče: Pojdi v veselje svojega Gospoda. — Prinesimo Bogu tudi kadilo priserčne molitve. Sveti Vincenc je postajal pri molitvi ves zamaknjen in pogosto je s solznimi očmi psalme prepeval. Mi pa zapustimo vsaj posvetne misli in želje, kedar molimo, in vzdignimo svojega duha proti Bogu. — Prinesimo Bogu v dar tudi grenko miro poterpljenja. Sv. Terezija je sredi najhujših bolečin zdihovala: „O Bog, tukaj (na svetu) me rezi in peci, pa tam (v večnosti mi) prizanesi.“ Tako izročujmo se tudi mi božji volji, kedar nas kaj žalega zadene! — Zdaj pa pogledjmo spet v Betlehem, kdo je še tam?

III. Jezus, Marija in Jožef. — Jožef je bil pobožen, pa ne premožen tesar. Bil je že nekaj prileten in poročen z Marijo. Že zgodaj mu je bila Marija obljubljena za ženo. Ko je pa videl, da postane Marija noseča, in si tega ni vedel razložiti, hotel je Marijo na tihem zapustiti. Pa angelj božji ga je podučil, da po-

stane Marija mati božja, zato je vzel jo k sebi, in se je očitno ž njo poročiti dal. Sveto pismo pravi, da je bil sveti Jožef pravičen mož. O kako je bil zdaj vesel, ko je gledal svojega Boga, in mu bil za varha in rednika podan! Kako rad se je potrudil, da prisluži živež sebi, Mariji in Jezusu! Kako skerbno in solzen je iskal dete, ko ga je dvanajstletnega zgubil v Jeruzalemu! Učakal je pa sveti Jožef tudi to sladko veselje, da je na smertni postelji zraven njega stala mati božja Marija, in da ga je tolažil sam božji Sin Jezus. — Keršanski starši! bodite skerbni varhi svojih otrok, da na njih kedaj veselja ućakate, ne pa žalosti doživite!

Najdemo tudi Marijo. Ona je bila tista izvoljena devica, k a b c d e f g h i j k l m n o p q r s t u v w x y z aa ab ac ad ae af ag ah ai aj ak al am an ao ap aq ar as at au av aw ax ay az ba bb bc bd be bf bg bh bi bj bk bl bm bn bo bp bq br bs bt bu bv bw bx by bz ca cb cc cd ce cf cg ch ci cj ck cl cm cn co cp cq cr cs ct cu cv cw cx cy cz da db dc dd de df dg dh di dj dk dl dm dn do dp dq dr ds dt du dv dw dx dy dz ea eb ec ed ee ef eg eh ei ej ek el em en eo ep eq er es et eu ev ew ex ey ez fa fb fc fd fe ff fg fh fi fj fk fl fm fn fo fp fq fr fs ft fu fv fw fx fy fz ga gb gc gd ge gf gg gh gi gj gk gl gm gn go gp gq gr gs gt gu gv gw gx gy gz ha hb hc hd he hf hg hh hi hj hk hl hm hn ho hp hq hr hs ht hu hv hw hx hy hz ia ib ic id ie if ig ih ii ij ik il im in io ip iq ir is it iu iv iw ix iy iz ja jb jc jd je jf jg jh ji jj jk jl jm jn jo jp jq jr js jt ju jv jw jx jy jz ka kb kc kd ke kf kg kh ki kj kk kl km kn ko kp kq kr ks kt ku kv kw kx ky kz la lb lc ld le lf lg lh li lj lk ll lm ln lo lp lq lr ls lt lu lv lw lx ly lz ma mb mc md me mf mg mh mi mj mk ml mm mn mo mp mq mr ms mt mu mv mw mx my mz na nb nc nd ne nf ng nh ni nj nk nl nm nn no np nq nr ns nt nu nv nw nx ny nz oa ob oc od oe of og oh oi oj ok ol om on oo op oq or os ot ou ov ow ox oy oz pa pb pc pd pe pf pg ph pi pj pk pl pm pn po pp pq pr ps pt pu pv pw px py pz qa qb qc qd qe qf qg qh

molitve in voljnega poterpljenja. Gledali smo tudi Jožefa, Marijo in Jezusa, to sveto družino, na tujem kraju in brez premoženja. Po njih prelepem izgledu potrudimo se vsak v svojem stanu, da dobro storimo in hudega se varujemo. Tako bomo voljo božjo spolnovali in zveličanje dosegli. Amen.

Pridiga za prvo nedeljo po Razglašenju.

(Nesrečen, kdor je Jezusa zgubil; gov. J. A.)

Iz prigodilo se je, da so ga tretji dan v tempeljnu našli sedečega med učeniki, ktere je poslušal in popraševal.

Luk. 2, 46.

V v o d.

Preljubi kristjani! Znano zgodbo nam pripoveduje današnje sv. evangelje. Dvanajstletni Jezus pride s svojimi starši v Jeruzalem na velikonočne praznike. Tu ga njegovi starši v silni množici zbranega ljudstva zgubé in ga še le tretji dan zopet najdejo v tempeljnu med pismoučeni sedečega, ki jih je poslušal in popraševal, da so se vsi nad njegovim umom čudili.

Preljubi, kdo popiše žalost Marijino in Jožefovo, ko sta Sinu Božjega, njima izročenega, zgubila; kdo pa tudi popiše njuno veselje, ko sta ga zopet dobila? In res, ni je več in hujske zgube, kakor Jezusa zgubiti; ni pa tudi večega veselja, kakor Jezusa dobiti. Zato rečem:

1. Nesrečen, kdor je Jezusa zgubil;
2. Kaj storiti tistemu, kdor ga je zgubil? Preden začnem, pripravite se.

Razlaga.

1. Nesrečen, čez vse nesrečen, kdor je Jezusa zgubil.

O veliki noči so od vseh krajev Judje v Jeruzalem na praznike prihajali. Kakor nam zgodovinarji sporočajo, jih je v tem času gotovo čez en milijon skupaj prišlo. Kaj čuda tedaj, da sta Marija in Jožef v taki gnječi 12letnega Jezusa zgubila! Komaj zapazita, da Jezusa več ni pri njima, poprime nju neznanca, nepopisljiva žalost. S prva se še s tem tolažita, da je morebiti pri znancih in sorod-

nikih, da je ž njimi proti domu odšel. Hitita tedaj za njimi dan hoda, ali kako se še le prestrašita, ko ga tudi tukaj ne najdeta. Lahko si mislimo, s kako težkim srcem sta nazaj v Jeruzalem potovala in da je bil njun strah toliko večji, kolikor dalje ga nista dobila. Kakošna skerb in žalost ju je terla, že iz tega spoznamo, da je Marija, najboljša in ljubeznjivša mati, svojemu Sinu, ko ga je zopet našla, milo potožila, rekoč: Sin, kaj si nama tako storil? Glej! tvoj oče in jes sva te z žalostjo iskala.

Ljubi moji! Velika in pravična je bila žalost Marijina in Jožefova, če pomislimo, koga sta zgubila. Zgubila sta Jezusa, nebeskega Očeta edinega Sina, tistega, kterega jima je Bog Oče v izrejo in varstvo izročil, zgubila sta njega, ki jima je bil veselje, tolažba, sreča, ki jima je bil vse.

Kristjan! mislim, da zdaj umeš vsaj nekoliko, kakošno žalost sta Marija in Jožef pri tej zgubi občutila. — Zdaj pa poglej v svoje lastno serce, morebiti imaš vzrok, zavoljo enake zgube tožiti in zalovati! Morebiti si tudi ti Jezusa zgubil, morebiti si ga že davno zgubil! Glej, že pri sv. kerstu je ta Jezus s svojo gnado k tebi prišel, in pri sv. obhajilu si je clo resnično v tvojem srcu stanovanje izvolil, da bi ž njim in po njem večno življenje imel. Poglej tedaj v svoje serce in povej, ali je ta Jezus, tvoj Odrešenik in Zveličar, še pri tebi?

Oh, bojim se, da ga ni več pri tebi, bojim se, da si ga že zgubil! Kako bi ga bil neki zgubil? me uprašaj. Tako je, ti si ga res zgubil, takrat si ga pervikrat zgubil, ko si prvi smertni greh storil; zakaj tam, kjer je smertni greh, Jezus ne more biti, tam kjer hudič svoje stanovanje ima, Jezusa ni dobiti. — Ali pa tudi veš, kaj se pravi Jezusa zgubiti? Jezusa zgubiti se pravi: časno in večno srečo zgubiti.

a) Če si ti, moj kristjan! s kakim smertnim grehom Jezusa zgubil, si s tem svojo časno srečo zapravil. Saj veste, ljubi moji, da prava sreča na tem svetu ne obstaja v bogastvu in časnih dobrotah, ne v veselicah in kratkočasih, ampak v zadovoljnosti serca in v mirni vesti. Serce je pa le tako dolgo zadovoljno, dokler je Bog s svojo gnado v njem, vest je le tako dolgo mirna, dokler je vsaj smertnega greha prosta. Kakor hitro pa si kak smerten greh storil in tako Jezusa zgubil, potem je proč mir vesti, veselje in zadovoljnost zbeži in ti si nesrečen in nepokojen, če imaš sicer tudi vsega posvetnega zadosti. Ako si v smertnem grehu, ti vest ne da pokoja, zmiraj te grize in ščiplje; vsaka sapica te prestraši, vsak ropot po noži te splaši! — Jes sicer vem, ljubi moji, in ne morem brez žalosti povedati, da je med nami tudi takih, ki mirno jedó in pijó, ki se šaliyo in smejiyo, ki terdo in brezskerbno spé, če imajo tudi celi koš smertnih grehov na svojem sercu! Jes pa tudi vem, da je tak stan najstrašnejši in najnevarniši. Taki kristjani so podobni preroku Jonazu, ki je vkljub strašnemu viharju na

dnu barke terdno spal, pa je bil tudi, komaj zbujen, v morje veržen. Ravno tako blizo nesrečnemu koncu so tudi tisti, ki v svojih smertnih grehih terdno spé.

b) Kdor je s smertnim grehom Jezusa zgubil, tisti je tudi svojo večno srečo, večno zveličanje zapravil. Kdor namreč hoče zveličan biti, mora dobre dela opravljati. Dobrih del pa si more le tisti nabrati, ki je v stanu gnade Božje. Kdor pa je v smertnem grehu, so njegove dela zastonj za nebesa. „Zakaj kdor ni s Kristusom, ta je zoper njega, in kdor ž njim ne nabira, ta raztresa“ (Luk. 11, 23). In kakor mladika, če se terte ne derži, sadu ne prinaša, ravno tako tudi mi za večno življenje ne moremo sadu obroditi, če nismo z Jezusom sklenjeni, če nismo v gnadi Božji. (Jan. 15, 4.)

Kakošna nesreča tedaj: Jezusa zgubiti! Ž njim zgubimo gnado božjo, mir vesti in upanje večnega življenja. Kdor je Jezusa zgubil, je tedaj tudi gnado božjo, to je dušno življenje zgubil, tak je mertev na svoji duši, mertev za nebesa, če tudi na telesu še živi. Tako namreč govori Bog pri sv. Janezu v skrivnem razodenju k Sardiskemu škofu: „Jes poznam tvoje dela: ti imaš sicer ime, da živiš, pa si mertev.“ (Skriv. razd. 3, 1.) To se pravi: Ti si škof, ti vladaš svojo cerkev, opravljaš Božjo službo, opominjaš verne k dobremu in jih hudega svariš; pri vsem tem pa si pred mojim obličjem mertev. Ljudje mislijo, da živiš; ker pa nisi v gnadi, ker si v smertnih grehih, zato si mertev v mojih očeh. Vse tvoje dela so zavoljo greba spridene in nič ne veljajo za nebesa!

Kristjan! ki v smertnih grehih živiš; kar je sv. Janez temu škofu na božje povelje pisati moral, to tudi jes tebi rečem. Ti sicer živiš, pa živiš le po imeni, le po zunanje; v resnici pa si mertev, na svoji duši, mertev za nebesa. Poznam tvoje dela. Ti sicer moliš, v cerkev hodiš, vbogajme daješ itd.; pa kaj, ker si v smertnih grehih, ti vse to nič ne pomaga; te dela so nepravilne za nebesa, ker niso v stanu gnade Božje storjene. — In če brez Jezusa, brez njegove gnade umerješ, si pogubljen za zmiraj!

Ali je tedaj še kakošna večja, kakošna hujša zguba kakor ta, če je kdo Jezusa zgubil? — Kdor je njega zgubil, ta je svojo časno in večno srečo zapravil.

2. Kaj je tedaj storiti, če smo Jezusa zgubili?

Kaj družega, kakor to, kar sta Marija in Jožef storila. Iskala sta ga, dokler ga nista zopet našla. Tudi mi ga moramo iskati, in sicer hitro, brez odloga, skerbno in resno iskati. Glej! Marija in Jožef sta ga precej začela iskati, kakor hitro sta ga pogrešila. Tudi mi ga moramo precej, kar najhitrejši moramo iskati in kakor Marija in Jožef ne poprej nehati, dokler ga zopet ne najdemo. — Pa kako vse drugači delajo kristjani! Grešé, velikrat grešé,

in tako Jezusa, svojo srečo, svoj mir, svojo gnado, dušno življenje zgubé; pa jim še mar ni, da bi ga zopet iskali, da bi dušno življenje, gnado božjo zopet nazaj dobili. In da so tako zanikerni in malomarni, pride od tod, ker ne pomislijo, kaj so z grehom zgubili, ker ne pomislijo, da jih večno pogubljenje čaka, če jih smert nenadama v takem stanu zasači. — O kako je vendar človek neumen in nespameten! Zavoljo kake časne zgube tako vdeluje, tako stoka in zdihuje; zavoljo največje zgube, zavoljo zgube gnade božje in večnega življenja pa mu še mar ni. Če je kdo kaj denarja, kako dragoceno reč, ali pa tudi le kako majhino stvar zgubil, kako išče in leta, kako praša in teka, kako joče in plače, kako stikuje in darilo obeta, da bi zgubljenega reč zopet nazaj dobil. Ako pa je Jezusa, gnado božjo, zgubil, se pa še ne gane ne, se mu pa nič ne mudi, da bi ga zopet poiskal. Glej, moj kristjan! ti si svojega Jezusa že pred enim tednom, že pred enim mesecem; — kaj pravim pred enim mescem — pred pol letom, pred enim letom zgubil, pa ga še do zdaj, do danes nisi iskal!

Pa kje ga hočem iskati, me prašáš? — To bi lahko sam vedel; če pa ne veš, pomisli, kje sta ga Marija in Jožef našla. Iskala sta ga pri sorodnikih, pa tam ga nista našla, našla sta ga še le v tempelju med pismoučenimi. Glej, moj kristjan! tudi ti zgubljenega Jezusa, zgubljene gnade, zgubljenega miru ne boš našel med prijatli in tovarši, ne v veselicah in kratkočasih, ne v posvetnem hrupu, ampak v tempelju pri pismoučenih, pri duhovnih Gospodovih ga boš še le našel. Družega ni treba, kakor da greš k spovedniku, da spoznaš svoje grehe, zanikernosti in hudobije, da s spokornim Davidom rečeš: „Grešil sem zoper Gospoda!“ in on ti bo v imenu Božjem, kakor kdaj Natan Davidu, rekel: „Gospod ti je tvoj greh odvezl; tvoji grehi so ti odpuščeni!“

Sklep.

Slišali ste tedaj, ljubi poslušavci v Kristusu! kaj se pravi Jezusa zgubiti, slišali ste, da je ni več nesreče; da tisti, ki njega zgubi, časno srečo zapravi in tudi večno zveličanje v nevarnost stavi. Slišali ste pa tudi, kako in kje zgubljenega Jezusa, zgubljeno gnado, zopet lahko nazaj dobimo. O če je kdo med nami tako nesrečen, da je Jezusa zgubil, naj nikar ne odlašá, ga hitro brez odloga, skerbno in resno iskati. In če ga bo tako iskal kakor Marija in Jožef, gotovo ga bo našel, našel ga bo tukaj v tempelju, pri spovedi, pri sv. obhajilu. — Kdor pa Jezusa v svojem sercu ima, kdor je v njegovi gnadi, tisti naj pa gleda in skerbi, da ga ne bo zgubil. — Marija in Jožef sta ga v gnučji, v množici, med ljudmi zgubila. O varujte se tedaj slabih tovaršij, posvetnega hrupa,

grešnih veselic, varujte se posebno vi mladenči in dekleta, vina in plesa, posebno zdaj pred pustom, varujte se, da tam ne zgubite svojega Jezusa, svoje časne in večne sreče; še enkrat rečem: Varujte se! Amen.

Pridiga za praznik sv. Imena Jezusa.

(Ime Jezus je sladko in strašno; gov. F. Tr.)

„Nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi zamogli zveličani biti, kakor presveto ime Jezus.“

Ap. dj. 4. —

V v o d.

Tisti čas, ko je angel Gabriel Mariji češčenje prinesel in jo za mater božjo pozdravil, govoril je tako: „Ne boj se Marija! zakaj gnado si našla pri Bogu. Glej, spočela boš v svojem telesu, in rodila Sina, in ime Jezus mu daj.“ (Luk. 1.) In tako se je tudi zgodilo. Zakaj današnje sveto evangelje nam pričuje, da, „ko je bilo osem dni dopolnjenih, je bilo dete obrezano, in mu je bilo dano ime Jezus, katero je bilo imenovano od angelja, poprej ko je bil spočet v maternem telesu.“ (Luk. 2.) To sveto ime Jezus pomenja toliko, kakor: Zveličar ali Odrešenik. Zakaj angelj Gabriel je sam to govoril: „Njemu daj ime Jezus; zakaj On bo svoje ljudstvo odrešil od njegovih grehov.“ (Mat. 1.) Jezus se tedaj toliko pravi, kakor Zveličar; zakaj Jezus nam je zveličanje pridobil. Jezus — se toliko pravi, kakor Odrešenik; zakaj on nas je sužnosti greha rešil in nebeške vrata nam zopet odperl. In v nobenem drugem ne bomo zveličani, kakor po Jezusu, kakor sveti Peter govori: „V nikomur drugem ni zveličanja; zakaj nobeno drugo ime pod nebom ni dano ljudem, v katerem bi zamogli zveličani biti, kakor je sveto ime Jezus.“ (Ap. dj. 4.) Po pravici ga tedaj imenujemo najslajše ime, zakaj v tem sladkem imeni Jezusovem upamo enkrat zveličani biti. Ali sveto pismo ga pa tudi imenuje — strašno ime. „Sveto in strašno je njegovo Ime.“ (Ps. 110.) In tudi po pravici se tako imenuje; zakaj to je ime sodnika vseh angeljev in vseh ljudi. Te dve resnici hočemo danes nekoliko premišljevat:

1. Jezus — to je sladko ime za vsakega kristjana: in
2. Jezus — to je pa tudi strašno ime za nespokorjenega grešnika! Iz tega se bomo učili, ime Jezusovo ljubiti, pa tudi bati se ga; oboje pa k našemu zveličanju.

Razlaga.

1. Ime Jezus — to je sladko ime; zakaj to je ime našega Odrešenika. — Veliko grenkosti ima naše življenje na svetu. Kelih grenkosti in britkosti je Adamovim otrokom pripravljen; vsi moramo iz tistega piti. Nobena reč nam pa tega grenkega pitja posladiti ne more, kakor samo živa vera za Jezusa, terdno zupanje v Jezusa, goreča ljubezen do Jezusa.

Trojne sorte je terpljenje, ki nam naše življenje na svetu greni. In to je:

a) nemirna vest; b) po tem mnogoverstne dušne in telesne težave in bolečine; in c) zadnjič grenka smert.

Te trojne grenkosti mora vsak okušati, naj bo kralj ali berač, naj bo bogat ali reven, naj bo star ali mlad. Zakaj kdo je brez vsega greha, da bi ga vest nikdar ne pekla? — Kdo je v takem stanu, da bi ga nobeno terpljenje ne doseglo? — Kje je človek, da se mu smerti in večnosti ni bati? — Ni ga pod solncem človeka, ki bi tem trojnim britkostim čisto ubežati zamogel. Kje bomo pa zdravilo našli zoper te težave in stiske, katerim se nikdar ubraniti ne moremo? — Našli ga bomo v sladkem imenu — Jezusovem.

„Vedi in glej, kako grenko je, da si Gospoda, svojega Boga zapustil.“ Tako Božji prerok odgovori. In to je gotova resnica, da grešnik velike grenkosti občuta v svojem sercu, ko je velik greh storil, ko ga peče huda vest, ko se mora v takem stanu smerti — sodbe — pekla bati? — Resnično je: „grešniki nimajo miru,“ dokler težo svojih grehov na vesti nosijo; v sredi posvetnih dobrot, v sredi bogastva in časti morajo spoznavljati, da so vendar le nesrečni, dokler božje gnade in ljubezni nimajo; že na licu se jim večkrat bere, da znotrajnega miru ne uživajo; huda vest je huda tovaršica, ki jim noč in dan pokoja ne daje. — Kje pa nesrečni grešnik najde pomoči; kje najde zdravnika za svoje ranjeno serce; kdo mu zamore nazaj dati — mir vesti, brez kterega človek ne more srečen biti? — Le Jezus je tisti dušni zdravnik, ki zamore grešnika ozdravljati. Le v njegovem sladkem imeni se zoper vsako bolečino — zdravilo najde. Živa vera v Jezusa bo grešnika smerti rešila. „Otročiči! ne delajte greha; je pa kdo grešil, naj ne ubupa; zakaj mi imamo Srednika pri Očetu, Jezusa pravičnega; On je sprava za naše grehe.“ — Že njegovo ime nam to pričuje; zakaj prišel je na svet — zveličat grešnike; tako je govoril sam nebeški angelj k Jožefu: „Njemu daj ime Jezus; On bo svoje ljudstvo od njegovih grehov rešil.“ — O sladko ime Jezus! ki serčne britkosti v dušno veselje spreminjaš! Oh sladko ime Jezus! ki iz grešnika božjega prijatelja storiš, ako se grešnik resnično spokori! O kako nespametno ravnaajo tisti grešniki, kateri

se k Jezusu ne obernejo, — kateri pri Njem pomoči ne iščejo, kateri svoje omadežane duše v kopeli svete pokore ne očistijo!

Pa ne samo huda vest — tudi drugega terpljenja, tudi drugih britkosti, tudi drugih — dušnih in telesnih bolečin je veliko na svetu. „Z velikimi britkostmi je moja duša napolnjena“ — tako že pobožni Job tožuje. Zdaj terpi človek kako žalost na svoji duši; zdaj kako bolečino na svojem truplu; zdaj ga zadene ena nesreča, zdaj druga; zdaj pride čez njega ta posebni križ, zdaj spet drugi; kdo bi popisal težave, ki človeka skoraj vsaki dan tlačijo! — Ali pa ni nobenega pomočka v teh revah in težavah? — Izraeljci so nekdanj v puščavi popotovali. Zgodilo se je pa, da jim je vode zmanjkalo. Od prevelike žeje so omagovali, in prosili Mojzesa, da bi jim piti dal. Potem pa pridejo do vode; ali glej, voda ni bila za piti; zakaj voda je grenka. Vsi so godernjali zoper Mojzesa. Mojzes pa vzame kos lesa, ga v vodo verže, in glej! naenkrat je voda sladka in dobra, in Izraeljci jo z veseljem pijejo. — Ljubi kristjani! Tudi nam se večkrat voda našega terpljenja, naših britkosti preveč grenka zdi, in se je piti branimo. Pa tudi mi moremo nek čuden les v roke vzeti; in grenka voda našega terpljenja bo na enkrat sladka postala. In veste, kateri je ta les? — Ta je čudni les svetega križa, na katerem Jezus visi. Ta les svetega križa nam tudi naše terpljenje posladuje. Že samo en pogled v Jezusa na križu nas v potrpežljivosti poterdí. Od tistega časa, kar je Jezus terpel za nas, je tudi vse terpljenje sladko in prijetno tistim, ki Jezusa ljubijo.“ Zatorej je rekel sveti Bernard, ki je bil poseben prijatelj sladkega imena Jezusovega, „da želi iz ljubezni do Jezusa vse križe in težave celega sveta na se vzeti, ako bi to mogoče bilo.“ — Kje najdemo pri posvetnih ljudeh toliko veselje nad terpljenjem in težavami? — Posvetni ljudje le godernjajo čez nje in se jih le branijo. Koliko svetnikov bi vam pa naštetí znal, ki se terpljenja niso samo ne zогibali, ampak so tudi hrepeneli po njem, in Boga prosili za terpljenje! Od kod so pa neki toliko moč dosegli? — To moč so svetniki zadobívali od presladkega imena Jezusa, katerega so s tolikim zaupanjem in tako posebno čistili!

O kako mogočno in sladko je tedaj to presveto ime Jezus! Koliko moč bo še le na našo posledno uro razodelo! — „O smert! kako grenak je tvoj spomin za človeka, ki svojo srečo išče v posvetnih dobrotah,“ v svetem pismu beremo. In resnično je to. Klical je nekdanj neverni kralj ob svoji smertni uri: „Tako me ločiš, grenka smert, od tega sveta?“ — Pobožen jezuit, umirajoči Janez od Urila pa je klical: „Nikoli bi ne bil mislil, da je umreti tako sladko.“ Oh pobožni služabnik Božji! povej nam vendar, kaj tebi smert tako sladko stori? In odgovoril nam bo: Nič drugega, kakor to sladko ime Jezus, v katerega sem živo veroval, v katerega sem trdno zaupal, in katerega sem goreče ljubil. Oh srečen človek, ki je zvest služabnik Jezusov!

Vse, karkoli človek ob smertni uri vidi ali sliši, vse se mu grenko in težavno dozdeva. Grenka mu je njegova postelja, na kateri leži; grenka mu je vsaka jed in pijača, ki mu jo podajo; grenka mu je temna noč, ki ga obdaja; grenek mu je ta svet, ki ga zdaj zapustiti mora; grenka mu je pričujočnost prijateljev, ki mu zdaj pomagati ne morejo; vse, vse, na kar si misli ali pogleda, vse se umirajočemu človeku dozdeva grenko. Samo ena reč je, ki mu vse te grenkosti posladiti zna; samo ena sladkost mu še ostane. In to je križ Jezusov, presladko ime Jezusovo, presveta kri Jezusova, ki dušo ubogo grehov očisti in jo po milostljivi sodbi pripelje v veseli paradiž, v sveti raj.

O da bi se že zdaj navadili, večkrat, posebno ob času hudih skušnjav, ob času terpljenja in žalost, to sladko ime Jezus s pobožnim srcem, s svetim spoštovanjem in z velikim zaupanjem izgovarjati in klicati na pomoč! Oh da bi tudi enkrat, kedar nam bo odbila zadnja ura, kedar se bo stemnilo pred našimi očmi, kedar bomo zadnjokrat izdihnili, oh da bi takrat naš jezik še zadnjokrat izgovoril to sladko besedo, Jezus! Ob smertni uri bomo spoznali, kako resnične so besede, ki jih je sveti Bernard popeval: „Jezus, ti sladek spomin, ki daš serca pravo veselje; pa čez med in vse — tvoja pričujočnost sladka je.“ Kar nebo in zemlja ima, to presveto ime Jezus najslajši je!

2: Jezus, to je sladko ime, za pobožnega kristjana, Jezus, to je pa tudi strašno ime za nespokorjene grešnike. „Sveto in strašno je njegovo ime.“ V svetem evangelju beremo, kako so se hudi duhovi pred Jezusovim imenom bali, kako so se tresli pred pričujočnostjo Jezusovo; kako so že od daleč klicali: „zakaj nas martrat ali mučit prideš? Mi vemo, da si ti Kristus, božji Sin.“ V zgodbi svete cerkve beremo, kako so prvi kristjani nad obsedenimi le to močno ime Jezus izgovarjali, in hudi duhovi so morali zbežati. Tako strašno je ime Jezus za hude duhove. Ali ravno tako strašno bo pa tudi enkrat za vse nespokorjene grešnike, za vse služabnike hudičeve, kedar bo Jezus zopet prišel na svet, pa ne kakor milostljiv Zveličar naš — ampak kakor oster sodnik vseh angeljev in vseh ljudi. S strahom in trepetanjem bo takrat Jezusovo sveto ime vse grešnike napolnilo. V apostolskem djanju beremo, kako je Savelj mladeneč Jezusovo vero sovražil in preganjal tiste, ki so kristjani bili. Sel je k velikemu duhovnu in pravico si je sprosila, iti tje v mesto Damask, in vse može in žene, ki bi tamkej v Jezusa verovali, zvezati in v Jeruzalem pripeljati. Kedar je bil pa na potu, že blizu Damaska, naenkrat ga je neka luč iz nebes obsvetila. Na zemljo je padel, slep je postal in na celem truplu se je tresel, kedar se mu je Kristus prikazal in rekel: „Jes sem Jezus, katerega ti preganjaš.“ In vendar ni prišel Jezus takrat, hudobnega Savlja obsoditi, ampak prikazal se mu je kakor milostljiv Zveličar, da bi ga spreobrn timer, in za svojega apostelja si

izvolil. Kakošen strah pa še le takrat bo, kedar se bo Jezus prikazal v oblakih neba, obdan od brezštevilne trume angeljev, z znamenjem svetega križa, kedar bo prišel sodit žive in mrtve! Takrat bodo grešniki z velikim strahom morali slišati: to je Jezus, ki je bil poprej njihov učenik in Zveličar; ker pa niso hotli njegovih nauk poslušati, ker niso hotli po njegovih naukih živeti, jih bode pa zdaj oestro sodil in v peklenski ogenj zaveigel! O Jezus! sodnik vseh angeljev in ljudi, to je pač strašno ime za tiste, ki Jezusa v svojem življenji za svojega Gospoda niso spoznali.

Sklep.

O kristjani! ljubimo zdaj to presveto ime Jezusovo, da se nam ga enkrat bati ne bo! Zdaj naše veselje naj bo; Jezusove nauke poslušati; zdaj si prizadevajmo, po tistih živeti; zdaj naše veselje naj bo: Jezusa večkrat v naše serce sprejemati; zdaj naše veselje naj bo: Jezusovo sladko ime večkrat pobožno izgovarjati in počastiti. Z veseljem stopimo pod bandero Jezusovo; v Njegovem svetem imeni se moramo vojskovati zoper sovražnike naše duše; v njegovem svetem imeni jih bomo premagali; zakaj v imeni Jezusa nam je vse mogoče. In če Jezusovi služabniki do konca zvesti ostanemo: bomo v tem svetem imeni tudi zveličanje dosegli. Zakaj „nobeno drugo ime ni dano ljudem, sveto pismo govori, v katerem bi zamogli zveličani biti, kakor to presveto, sladko ime Jezus!“ Amen.

Pridiga za tretjo nedeljo po Razglašenju.

(Gerdoba in velika hudobija greha; gov. J. A.)

„In glej, gobov je prišel in ga je molil rekoč: Gospod! ako hočeš, me zamoreš očistiti. In Jezus je stegnil roko in se ga je dotaknil, rekoč: Hočem, bodi očiščen!“

Mat. 8, 1—2.

Vvod.

O dveh čudežih nam pripoveduje današnje evangelje. Oba čudeža sta tako očitna, tako znana, da mi jih ni treba dalje razlagati. Prašam le, kaj vidimo v teh in drugih čudežih? Kdo je ta, ki jih je storil? Kako jih je storil? — Ta, ki jih je storil, je ravno tisti, ki je pri stvarjenju sveta rekel: Naj bode svitloba, naj bode nebes in oblaki; naj bode luči na nebu! itd. — Ta je tista beseda,

po kateri je bilo vse storjeno in brez ktere ni nič storjenega, kar je storjeno. Ta je Jezus, Sin živega Boga in tudi sam vsegamogočni Bog. — Spoznamo ga na tem, ker se mora vse zgoditi, kar on reče, kar ta Beseda izgovori. Pri stvarjenju je rekel: Naj bo svetloba — in bila je svetloba; tukaj je gobovemu rekel: Hočem, bodi očiščen — in kar čist je bil od svojih gob; za hlapca je rekel le z besedo — in hlapec je bil ozdravljen tisto uro!

Glejte tu vsegamogočnost Božjo!

Na drugi strani pa vidimo človeško revščino, človeško slabost, človeško onemoglost. Vidimo ubozega gobovega človeka, ki se že od daleč ljudem gajusi, ki je sam sebi preveč. — Vidimo bolnega hlapca, ki je mertvouden in se od bolečin v postelji vije.

Na eni strani tedaj — naša revščina, naša slabost. Na drugi strani pa — božja vsegamogočnost. Iz tega dvojega pa lahko spoznamo:

Kako gerd, kako strašen da je greh; ker se revni človek zoperstavlja vsegamogočnemu Bogu; otrok svojemu najboljšemu Očetu; podložni svojemu kralju; červ svojemu stvarniku.

Bog daj, da bi nas premišljevanje teh reči pretreslo in s strahom napolnilo, da bi se zanaprej greha bolj varovali, kot do zdaj! Bog daj! Poslušajte!

Razlaga.

Kaj je greh? Greh je radovoljno prelomljenje božje postave ali božjih zapoved. Greh tedaj tisti stori, ki kako božjo zapoved vedoma in radovoljno prelomi; ki dobro ve, da je prepovedano, pa vendar stori; da je zapovedano, pa vendar ne stori. Tisti tedaj kdor greši, Bogu pokorsščino odreče. Tisti tako stori, kakor da bi rekel: Ti, o Bog! mi zapoveduješ, ali jes te nočem ubogati! Tisti je podoben ljudem o Jobovem času, ki so prašali: Kdo pa je Vsegamogočni, da bi mu mi služili? Tisti, ki greši, je podoben Faraonu, ki je, bahaje se, prašal: Kdo pa je tisti Bog, da bi mu jes služil; jes sem sam svoj Gospod? Kaj mi ima kdo zapovedovati? Jes mu ne bom služil! — Strašno je poslušati take bogokletviške besede; alite grešnik! grešnica! mi grešniki nič drugače ne delamo. Tudi mi vselej, kedar kako zapoved božjo ali cerkveno radovoljno prestopimo, Faraonu enaki Boga pokorsščino odrečemo, kakor bi hotli reči: Ti tam gori nam zapoveduješ; ali mi ti nočemo služiti, mi te nočemo ubogati! Ti praviš: Veruj v enega samega Boga! mi pa verujemo raje, kar nas lažnjivi preroki in zapeljivci učé. Ti praviš: Ne imenuj po nemarnem božjega imena! mi pa tolikokrat tvoje sveto ime brez potrebe izgovarjamo ali pa še clo preklinjamo. Ti praviš: Posvečuj praznik! mi pa ravno v nedeljah in praznikih največ greha storimo. Ti praviš: Spoštuj očeta in mater! otroci pa

jih jezé in zaničujejo vsak dan. Ti praviš: Ne ubijaj! mi pa sebe in bližnjega oškodujemo na duši in na telesu s pijanostjo, nezmer-
nostjo, z jezo in sovraštvom. Ti praviš: Ne prešestuj! in vendar
je nečistega greha po vseh kotih dovolj. Ti praviš: Ne kradi! in
vendar se toliko krivice, tatvin in goljuhije med kristjani godi. Ti
praviš: Ne govori krive priče! in vendar je toliko laži, opravljanja
in okrekovanja med nami. Ti praviš: Ne želi svojega bližnjega
žene; ne želi svojega bližnjega blaga! in vendar so serca krist-
janov tolikokrat napolnjene nevoščljivosti in posvetnih želj. Kar v
djanju storiti ne moremo, pa morebiti v sercu poželjujmo. Tedaj
v vseh rečeh in zapovedih Bogu ravno nasproti delamo. Kar on
hoče, nočemo mi; kar on noče, hočemo mi. Ali v svojih grehah
pravimo: Jes nočem Bogu služiti; jes ga ne bom ubogal! — Jes
ne maram za Boga, meni je greh ljubši in meseno poželjenje; jes
ne prašam za njegovega pekla! — Jes se ne zmenjam za njegove
zapovedi; jes se smejim njegovi jezi; jes ne porajtam na njegovo
ljubezen; jes zaničujem njegovo sovrašтво; jes ne potrebujem nje-
govega plačila; jes se ne tresem pred njegovo šibo!!!

Strašne besede te, kdo jih bo poslušal? Ali ni to grozovito?
ali ni to čez vse pretresljivo? — Pa mi bote odgovorili: Saj nihče
tako ne pravi! Res je, prav imate: morebiti jih je malo, ali clo
nobenega, ki bi tako bogokletviško govoril; v djanju pa vsak greš-
nik, vsaka grešnica tako dela, kedar kako božjo zapoved vedoma
prelomi. Da je temu tako, nam je Jezus povedal, ko govori o dveh
bratih. Pervi je rekel očetu: Ne grem; pa je potem vendar šel in
storil, kar so mu rekli. Drugi je pa rekel: Bom šel, pa vendar ni
šel. Kteri teh je storil voljo svojega očeta?

Ali ni tedaj greh najhujša nepokorščina, najgerša nehvalež-
nost? — In da bomo to še bolj spoznali, pogledjmo, kdo je ta,
kterega žalimo, in kdo smo mi, ki ga žalimo.

a) On, kterega žalimo, je vsegamogočni Bog; tisti,
ki je le rekel in je bilo storjeno; ki je le zapovedal, in je bilo
vstvarjeno. On je tisti, ki ves svet ohranjuje in vlada. Njegova roka
vodi zvezde in svetove; z enim perstom derži nebo in zemljo. On
maja valove in jih zopet pomiri. Zapove oblakom, da naj dežujejo;
in zopet, da naj nehajo. On pošilja viharje in jih zopet vstavi. Zato
beremo v psalmih: „Ogenj, toča, sneg in led ga ubogajo; gore in
vsi hribje, sadonosne drevesa in cedri; divje in domače živali; kače
in tiči ga hvalijo“ — le človek, le grešnik se mu vstavlja.

Kdo je ta, ki ga žalimo? Najmogočniši Gospod je.
„Ve ljudstva! kliče prerok Izaija, ve ljudstva, kolikor vas je, pri-
nesite vse svoje moči skupaj zoper božjo moč. Le pokaže naj se, in
zadosti je, da vas kot prah in pepel zdrobi!“ (Iz. 8, 9.) Pred njim
se odpre rudeče morje; na njegovo povelje pokrije Egipčane in
njega, ki ga ni hotel spoznati! Po njegovi moči slaba ženska Judita

celo armado v beg zažene; v njegovem mogočnem imenu 12 revnih in neučdenih aposteljnov celi svet spreoberne.

Kdo je ta, ki ga žalimo? — Najsvetejši Gospod je. Tisti Gospod, pred katerim kerubimi svoje obraze zakrivajo, ker ne morejo njegovega obličja prenašati; tisti Gospod, čigar veličastvo je prerok Ezechijel le nekoliko videl in pravi, da se mu je groze kri v žilah sterdila; tisti Gospod je, o katerem sv. Janez v skrivnem razodenju piše, da starašini nebeški pred njim na obrazih leže, svoje krone prednj pokladajo in kličejo: Bogu gre vsa čast in hvala!

Kdo je ta, ki ga žalimo? — Najdobrotljiviši Gospod je. — Dobrot brez števila nam daje vsaki dan. Preden smo bili, nas je že ljubil, in da bi vekomaj srečni bili, nam je clo svojega Sina na svet poslal, ki je za nas in naše zveličanje svojo kri do zadnje kaplje prelil.

Kdo je ta, ki ga žalimo? — Kaj še hočem o Njem govoriti? o Njem, ktereга še nobeden človek ni videl, kakor je; ktereга samo njegov Sin, ki je od vekomaj v Njegovem naročji, natančno pozna; kaj hočem o Njem še povedati? Ko bi tudi pravil noč in dan, in vse dni svojega življenja, vendar bi ne mogel nikoli prav povedati, kako svet, kako dober je ta Gospod.

b) Pa poglejmo zdaj, kdo smo mi, ki se prederzujemo ga žaliti?

Mi smo pa revčki — sama slabost in revnost nas je. Po telesu sem pest persti, ki tako lahko razpade; lončena posoda, ki se tako hitro ubije; šibka cvetica, ki danes stoji in jutri ugasne; kaplja na veji, ktero veter popiše in na tla verže; terst, majan od vetra sem ter tje; dim, ki se komaj pokaže in že zopet zgine; červi smo od danes do jutri; z eno besedo: goli nič smo proti Bogu; sami od sebe zgolj revščina in slabost, sestavljeni iz samih težav in nepopolnosti; in kar smo, in kakor dolgo smo, smo vse le po gnadi božji. — Mi smo, kakor pravi Job, vsi revčki: „Človek, rojen od žene, malo časa živi in je z mnogimi težavami napolnjen. Danes je, in če ga jutri iščeš, ga več ne bo!“ (Job. 7, 21.)

Zdaj pa sami sklenite. Ta revni človek se prederzne ustavljati se najmogočnejšemu Gospodu; ta červ si upa kljubovati svojemu Stvarniku; ta slaba stvar se upira in ngovarja svojemu Kralju, svojemu Dobrotniku, svojemu Sodniku!

Starši vi! povejte, ali vam ne de hudo? ali vas ne speče v serce, če vam vaš sin, vaša hči, ki ste jih s toliko trudom izredili, zareži in reče: Ne bom šel; ne bom ubogala? Koliko večja pa je še le nehvaležnost in nepokorščina, če se revni človek, ki je vse, kar je in kar ima, od Boga ima, Bogu ustavlja in pravi: Ne bom storil ne, kar ti zapoveduješ; ravno to, kar ti prepoveduješ, to bom storil in tebi nakljub storil!!

Absalon se je silao pregrešil, ker se je zoper svojega lastnega očeta spuntal; še hujši pa je greh, s katerim se mi zoper Boga spuntamo. Strašen greh je, če kdo umori in ubije svojega očeta;

še hujši in strašnejši je pa to, če grešnik, grešnica Jezusa vnovič križa. Gerdo je storil Semej, ki je Davida, svojega kralja, zmirjal, klet, pljuval, s kamnjem metal; še hujši in še gerši dela pa grešnik, ki svojega Boga, nebeskega kralja, zaničuje, preklinja in njegove stvari zlorabi.

Pa kaj bom še dalej govoril. Kamnitno serce mora imeti, terdovraten mora biti tisti, ki noče spoznati, kakošna gerdobija je greh — smertni greh. Nobena mera ni taka, da bi mogla zmeriti dolgost, širokost in globočino greha; nobena vaga ali tehtnica ni taka, da bi stehitati mogla težo smertnega greha. Sam Kristus ve na tanjko, kakošna hudobija je greh, ker je tolikanj zavoljo njega terpel; sam Bog ve, kakošna gerdobija je greh, ker ga hoče vekomaj v peklju kaznovati.

Sklep.

Dasi je pa tudi greh tako veliko hudo — največe hudo na svetu, vendar jih je toliko, ki si iz greha nič ne storé, ki brez premislika tje v en dan grešé, ki se še svojih grehov hvalijo; vendar jih je tudi takih, ki Boga tako rekoč, dražijo, mu kljubujejo, se mu ustavljajo in se prederzno ustijo: Kdo je tisti Vsemogočni, da bi mu služili? takih, ki pravijo: Jes ne bom ubogal! — Ali ni pri tem najbolj čudno to, da Bog take nehvaležnike, — grešnike — še terpi, da jih precej pri prvem grehu ne konča in ne pogubi?

Pa Bog noče, mislim, proti taki malovredni stvari, kakor smo mi, precej svoje moči pokazati; on dela z nami, kakor lev z opico. Pravijo namreč, da je živina svoje dni pod nekim košatim hrastom somenj imela. Kraljevi lev v sredi žival v senci sedi; opica pa po vejah skače, se spakuje in jame želod v leva lučati. Lev jo oistro pogleda, kakor bi jo hotel z očmi predreti, pa besede ne zine. Opico groza spreleti, ali hitro se potolaži, češ: pač dobro, da do mene ne moreš; in zopet leva draži in želod vanj mečlje. Ali zdaj naenkrat lev zarujove, da se zemlja strese in opica strahu z veje pade. Trepetaje čepi levu v krempljih in čaka, kdaj jo bode raztergal. Druga zverina sterna in gleda: Ne boš me več dražila, ne — zdaj lev nad opico zagromi; pa vendar nisi vredna, da bi te raztergal. Tako pravi in jo spusti. Ko zverina to vidi, da je lev opico pomilostil, zahvali se mu in ga svojega milostljivega kralja počasti.

Zatorej rečem: Če je greh največe hudo, bežimo pred njim, varujmo se ga bolj kot strupa! Nikar ne grešimo; nikar se ne vzdigujmo mi prah in pepel zoper svojega vsegamogočnega, neskončnega Boga: mi revne opice zoper mogočnega leva! — Kdor se pa vsegamogočnega Boga ne boji, naj pa naprej greši. Samo toliko ti rečem, ki nočeš greha pustiti, le delaj ga še naprej; ali pojdi vsaj v stran, pojdi tako daleč, skrij se tako globoko, da te

Bog videl in dosegel ne bo! Pa pojdi, kamur koli hočeš, povsod te vidi njegovo oko, povsod te dosegla njegova roka. Zatorej bojmo in varujmo se povsod in vselej smertnega greha! O vsemogočni, o najsvetejši, o najdobrotljivejši Bog usmili se nas grešnikov in bodi milostljiv nam ubogim grešnikom! Amen.

Nauki za slovensk misijon;

(pa se dajo porabiti tudi pri drugih priložnostih.) Spisal in gov. J. F. Kafol.)

XI. Poduk. Varujte se zopet grešiti.

„Bodi zvest do smerti, in ti bom dal krono življenja.“ Razodenje II, 10.

(Konec.)

Ljubi keršanski brate! ti se želiš za vselej greha varovati, se želiš zveličati, nu! tako ogiblji se bližnjih priložnost; naj velja kar rado, naj gre posvetna čast, naj gre premoženje, naj gre blagostanje, duša više velja in njeno zveličanje je le v begu. Da! zaterdim vsem, ki se v bližnji priložnosti znajdejo, da njih zveličanje je le v begu; ako priložnosti ne zapusté, zastonj jim je sveti misijon, zastonj so jim vse spovedi, zastonj so jim goreče molitve, zastonj jim je vsaka nada se zveličati; zatorej jim drugo ne ostane: ali priložnost zapustiti, ali pa pogubljenim biti.

Da vprihodnjič vas greba zavarujem, svarim vas

II. pred strahom pred ljudmi.

„Kaj bodo ljudje rekli?“ tako se marsikteri človek pri svojem djanju in nehanju večkrat sam sebe poprašuje. Želja ljudem dopasti človeka zmoti, da mnogokrat pobožne dela opusti, ter strah, se jim zameriti, ga oslepi, da celo v mnoge napčenosti dovoli. Zatorej slišimo pogostoma grešnike svoje malopridnosti zagovarjati, rekoč: „Sem moral to storiti, če ne, bi se bil temu in temu močno zameril.“ Se ve da takim bedakom je resno odgovoriti z besedami svetega Pavlja: „Kdor ljudem dopasti želi, ni služabnik Kristusov;“ pa ne samo z besedami smemo takim nespametnežem oestro žngati, ker On je rekel: „Kdor me zataji pred ljudmi, bo zatajen pred angelji božjimi.“ Luk. 12, 9. „Kdor se mene in mojih besed sramuje, tega se bo tudi Sin človekov sramoval, kedar bo prišel v svojem, Očetovem in svetih angeljev veličastvu.“ Luk. 9, 26.

Strah pred ljudmi je na svetu že nešteto grehov vzrok. — Glejte Adama, našega prvega očeta. Eva mu prinese prepovedanega sadú, mu ga ponudi, rekoč: „Jaz sem ga jedla, in mi ni škodoval, na, pokusi tudi ti.“ Adam se je spomnil Božje prepovedi, pa bal se je Evo žaliti, bal se svoji tovaršici zameriti, vzame, je,

ter sam sebe in vse svoje otroke v neizrečeno nesrečo pogrezne. — Glejte Poncija Pilata. Jezus je pred tem rimskim oblastnikom v Judeji zatožen. Pilat preiskuje zatožbo, in očitno obstoji, da nad milim Jezusom nobene krivice in nič smerti vrednega ne najde, da celó! priložnost išče, ga nedolžnega izpustiti; pa judje zaupijejo: „Ako ga spustiš, nisi cesarjev prijatelj!“ Pilat to sliši, in se močno zboji, nedolžnega Jezusa k smerti obsodi in ga judom izda, da so ga križali. — Tako se utegne tudi vam po tem svetem misijonu goditi, da kmalo poprejšno grešno življenje zopet nastopite, ako se ne otresete neumnih želj ljudem dopadati, ako se ne zbrihtate in vsega strahu pred ljudmi iz serca ne odpravite. — Približal se ti bo marsikteri nekdanjih prijateljev, zasmehoval te bo in norca se iz tebe delal, ter ti pravil, da mu je žal, da si ti tako znorel, da si vse vesele tovaršije zapustil, in te ni več videti kakor v cerkvi, da se od družih reči več ne pogovarjaš kakor od misijonarjev in od spovedi; pravil ti bo, da ljudje te abotnika imajo, da s perstom za teboj kažejo, kedar memo njih greš, in prosil te bo, da najjenjaš od svojega početja, da naj živiš kakor drugi ljudje: pa ne daj se zapeljati, ne poslušaj ga; če te tudi terciarja imenuje, če te tudi svetnika zmirja, če te tudi hinavca psuje, kar za ped ne odjenjaš od svoje pobožnosti; ako se daš oplašiti, kmalo boš vse opustil, česar si se v misijonu poprijel, in spet se boš v grešno življenje povernil, kteremu si se bil pri misijonu odpovedal; ti boš, kakor Adam prepovedani sad jedel, in kakor Pilat nedolžnega Jezusa k smerti križa obsodil.

Da se bote ložje temu duševnemu sovražniku ustavljali pomislite:

1. da vsa človeška hvala vam pred Bogom nič ne pomaga, in vse človeško zaničevanje za večnost stvarice ne škodi. Tako uči sveti Pavelj, ker piše: „Meni je pa celo malo mar od vas ali kake človeške sodbe sojenemu biti... Gospod me sodi.“ I. Kor. 4, 3—4. „Vsak je, kar je. Ako te ljudje hvalijo, zatorej nisi sveteji; ako te zaničujejo, nisi slabši. Naj ljudje tvoje djanje čislajo ali zasmehujejo, zatorej vendar le takošno ostane, kakoršno je v resnici.“ Tomaž Kemp. „Praviš: se bojim zaničevanja, se bojim zasramovanja. Nesrečnež! nočeš biti od ljudi zasmehovan, pa ti ni mar od Boga sovraženemu biti.“ Sv. Krizostom. Ne boj se žaliti stvari, marveč boj se žaliti stvarnika. Ni mogoče prikupiti se Bogu in ljudem, zatorej išči le Bogu dopasti.

2. Pomislite, da od božje sodbe odvisi vaša večna sreča in nesreča. — Kaj bi pomagalo na tem svetu čislanim biti, ako bi Gospod tisti dan svoje prekletstvo nad vami izustil; zatorej ne bojte se tistih, ki vas psujejo in se vašemu pobožnemu obnašanju posmehujejo; marveč bojte se Tistega, ki ima oblast čez vaše življenje in smert, ki zamore vam nebesa odpreti ali pa vas v pekel pogrezniti.“ Živite, kar imate še dalje časa v mesu, tukaj na zemlji, ne po poželjenji ljudi, ampak po volji Božji.“ Opominja sveti

Peter. I. list. 4, 2. Mi smo vam oznanovali Božjo voljo, vi jo poznate, sedaj ne dajte se več od prave poti odpeljati.

Da zopetnega zagrešenja vas varujem, svarim vas

III. pred slabo navado.

Kdor večkrat v eden in tisti greh pada, pravimo, da se temu grehu privadi. Slaba, grešna navada je po tem takem neka pripravnost v človeku, že storjene grehe zopet in zopet ponavljati. Gorje mu! kdor se je kakemu grehu privadil, z železnimi verigami se ga navada oklene, vedno ga po ostudnem blatu vlači, noč in dan mu pokoja ne da, in kmalo bi rekel, da ga poprej popolnoma ne zapusti, dokler mu kosti v grob ne zakopljejo. — Sveto pismo s strašnimi besedami od slabe, grešne navade govori. „Ako zamore Etiopec svojo črno kožo belo umiti, ali risa svoje pike premeniti, bodele tudi vi zamogli dobro storiti, po tem ko ste se hudemu privadili,“ tako žuga prerok Jeremija 13, 23. navadnim grešnikom. In sveti Job zaterdi vsem, ki se v mladih letih kakemu grehu udajo rekoč: „Pregrehe tvoje mladosti bodo tvoje kosti presunile in v prahu s teboj počivale“ Job, 20, 11. — Enako govore cerkveni učeniki. „Navada sčasoma moč nature dobi,“ uči sv. Bazilij. „Iz hude volje priraste huda strast, iz hude strasti huda navada in huda navada postane kakor železna srajca. Navadni greh leži kot grobni kamen na grešniku, in on ne more ustati, ako gnada božja, kakor angelj, kamnja ne odvali.“ Tako je sveti Avguštin govoril, kateri je vse to iz lastne skušnje vedel.

Tudi med vami, kristjanje! (se bojim), take slabe navade gospodarijo. Nekteri pogostoma preklinjajo; drugi se radi opijajo! tretji preveč govore, vmes se lažejo, opravljajo, klafajo; nekteri so sužnji svojega mesenega poželenja, druge je nečisti duh v ostudne verige vklenil, itd. Take in enake grešne navade bodo vas hudo sukale in spet v greh vabile; vi bodele silo imeli jih zmagati; pa zmagati jih morate in glavo jim potolči, če ne, vaše spokorjenje je prazno, vi bote kmalo ravno takošni grešniki, kakoršni ste bili pred misijonom, da! smem reči, vi postanete še večji grešniki, ker sedanjo božjo gnado zaveržete, in slabe grešne navade se bodo vam v jetra vkoreninile, tako da se jih nikdar več ne znebite, kakor z nesrečno smertjo in z večnim pogubljenjem. Huda vojska vas čaka med vašo pametjo in vašimi telesnimi počutki; vojska med vašim človekom, kolikor je po Božji podobi vstvarjen in med vašim človekom, kolikor je drugi živini enak; pa zmagati morate svojega pozemeljskega človeka, da duša gospodari, vse telesne nagnutja morate pod povelje pameti, pamet pa pod Božje zapovedi vклонiti.

Slabo, grešno navado opustiti in se od te strani zopetnega greha ovarovati bodo sledeči pripomočki z Božjo gnado koristili:

1. Vstavlja se vselej prvemu napadu skušnjav, ki te v navadne grehe zopet potlačiti žugajo. — Kedar v sebi najmanjšo grešno pohoto čutiš, ne zanemarjaj je, marveč hiti jo zadu-

šiti, če jej le kratek čas dovoliš, umorila ti bo dušo. — Glej, ko bi ti iskrica ognja na streho padla, letel bi gasit, ker veš, da ti bo iskrica hišo zapalila; enako vedi, da majhina pohota ti bo velik ogenj v telesu zavnela, ako je pri prvem začetku ne pomandraš; da te bo spet v navadno pregreho pogreznila, ako jo v sercu cerkljaš. Res je, navada ima železno srajco, pa sveti Dorotej je rekel, da, kdor si pri začetku silo stori, in se stanovitno vojskuje, njemu Bog pomaga, dosegel bo zmago čez grešno navado in še bo mirne dneve v Božji ljubezni vžival. Če pa pri prvem napadu se ne zbrihtaš, boš krivično zdihoval, da se navadnemu grehu ubraniti ne moreš.

2. Presodi, pri kateri priložnosti te slaba navada najbolj nadleguje in takrat posebno na-se pazi. — Kedar sovražnik nas skrivši zagrabi, lahko nas na tla verže; če smo pa pripravljeni z njim se poskusiti, težko nas bo zmagal. Taka je s slabimi navadami. Ako vemo, kje nas skušnjava večidel napada, utegnemo se jej ogniti; če pa mogoče ni nje se ogniti, previdimo se s potrebno pazljivostjo, Boga v pomoč pokličimo in z vso serčnostjo se nji ustavljajmo. Se ve da boljšega pripomočka ni, kakor skušnjavam se umakniti, ki so vas s strupom slabe navade zavdale. Kdor se skušnjava ogne, slabi navadi nož v gerlo zabode in jo bo zadušil.

3. Tretji pripomoček zoper grešno navado je pogostoma svete zakramente prejemati. — Svoje dni pride mladeneč k spovedi, se obtoži navadnega greha in zelo žaluje, da se ga ne more odvaditi. Bilo je v nedeljo. Spovednik mu reče: Danes je Gospodov dan. V čast Boga Očeta se boš danes tega greha varoval. Jutri bo pondeljek. V čast svetega Jožefa se boš jutri tega greha zderžal. V torek boš v čast svojega angelja varha, v sredo v čast svojega svetnika, v četrtek v čast presv. rešnjega Telesa, v petek v čast britkega terpljenja Kristusovega, v saboto v čast prebležene Device Marije svojo slabo, grešno navado zmagal. Prihodnjo nedeljo pa spet k spovedi prideš. In to je pomagalo, vsak teden je mladeneč tako delal, v treh mescih je slabe navade ozdravel.

Kristjanje! poslužujte se teh pripomočkov in serčno se vojskujte zoper svoje grešne navade, da ne bote spet v poprejšne grehe padli in se pogubili.

Še en zviti duševen sovražnik med ljudmi biva, ki neizrečeno veliko škodo nebesom dela in spokornike v penovljenje starih grehov zapeljuje, imenuje se:

IV. Zanašanje na zopetno spoved.

„Nič ne dé, če tudi še grešim, saj pojdem pa spet k spovedi. — Spoved je za grešnike.“ Tako si marsiktera duša v skušnjavah govori, si serčnost daje za greh, in zanašaje se na zopetno spoved v malopridnost dovoli. Oh hudobno govorjenje! oh strašna prederznost! oh peklensko zapeljevanje! Nobena pregreha toliko ljudi v

pekel ne tira kakor tako zanašanje; zanašanje na zopetno spoved tako zavalja dušo v peklenski ogenj, kakor merzel veter v pozni jeseni listje z drevja pihlja; in ako bi nam dovoljeno bilo skoz peklenske vrata pogledati, skoraj bi na čelu vseh pogubljenih napis videli: „ker sem grešil v zanašanju na spoved, prišel sem v pekel.“

Spoved je res za grešnike, pa le za tiste grešnike, ki po nesreči v greh padejo; le za tiste, ktere je človeška slabost premagala; le za tiste, ktere je neprevidena zapeljivost v greh potlačila; le za tiste, ktere je nenadna skušnjava zmotila; kdor pa prostovoljno v greh hodi, kdor v zaupanju na spoved greh dela, kdor v sercu misli, zdaj bom grešil, potlej pojdem pa k spovedi, takim sveta spoved ne hasne, Jezusova rešnja kri jim duše ne opira. In kako bi jim sveta odveza veljala, ker prederzno na Božjo milost grešijo? kako bi jim Bog grebe odpustil, ker pravega čeznatornega kesa nimajo! Kaj boš rekel k sledeči priliki? Ti vidiš človeka, da svojega prijatelja na poti mori in ubiva. Stopiš k njemu, ter ga uprašáš, zakaj to delaš? On ti odgovori: ga hočem umoriti zato, da potem pri njem poklekнем in jočem, ter odpuščenja ga prosim. Jeli ne boš sodil, da ta človek je obnoren? Enak si ti. Sedaj greh delaš, Jezusa križáš in moriš, potem pa greš k spovedi, ondi pred Jezusom jokaš in se kesaš, da si ga žalil. Glej, ti si velik bedak, tebi spoved nič ne koristi. Božja ljubezen res pokrije obilnost naših grehov, uči sveti apostelj; pa božje ljubezni se moramo mi po svoji ljubezni vredne storiti, ti pa do Jezusa nobene ljubezni nimáš, torej ti Jezusova ljubezen tvojih grehov ne izbriše, — spoved ti nič ne pomaga.

Kar zanašanje na zopetno spoved tiče, še druga napaka med ljudmi gospodari. Kedar namreč kdo po nesreči zopet v greh pade, se potem tistega greha nič več ne varuje, marveč tolikokrat ga stori, kolikorkrat priložnost ima, ter si misli: saj se ga moram tako že spovedati, vse eno je, ali se spovem, da sem ga enkrat ali pa večkrat storil. Ta je v nebovpijoča malopridnost. Taki grešniki, se zdi, se greha bojé zavoljo spovednika ne pa zavoljo Boga. Nespametneži! kdo vas bo sodil? kdo vam srečno ali pa nesrečno večnost odločil? — spovednik ali Bog? Ne motite se! Kdor tako misli in dela, njemu spoved nič ne pomaga. Ne zapeljujte se eden drugega v greh na tako vižo; saj veste, da se človek ložeje spokori greha, v kterega samo enkrat pade, kakor pa če ga je večkrat storil; zatorej, ko bi po sedanjem misijonu kdo po nesreči spet v greh dovolil, naj objokuje svojo nezvestobo, ko se zave, in z novo gorečnostjo naj se ustavlja, da tistega greha več ne ponovi. Ako bi ga pa mikalo v zanašanje na spoved storjeni greh spet ponavljati, naj sledeče poskusi: Zvečer ko spat gre, naj se v postelji na herbet vleže s terdnim sklepom v pokoro za svoj greh celo noč se ne premakniti. Zvedel bo, kako težko se je že edinega greha le maličko pokoriti in bo lahko sam presodil, kakošna hoče biti pokora za več grehov. —

Glejte, ljubljani bratje! ti so tisti duševni sovražniki, katerih se imate ogibati, da spet nesrečni ne postanete; bližnja priložnost je dušni zapeljivec, strah pred ljudmi je njen trinog, slaba navada je njen zakladatelj, zanašanje na zopetno spoved pa je njen pogrebec. Varujte se jih in bodite zvesti do smrti, da vam bo Bog dal krono življenja.

Sklep.

Predragi kristjanje! Pred nekimi leti smo v Drobtincah čitali, da na Francoskem je živel mož, ki je znal kače, modrase in gade loviti ter jih je po lekarnicah žive prodajal. Neki dan obilno take strupene lazičine nalovi, v lonec jo spravi, lonec pokrije, ter ga v svoji spavnici na mizo postavi. Mož gre spat, po noči pa lazičina pokrov na loncu odmakne, se ven izplazi, išče gorkote in v posteljo k spečemu zleze, ter se nazega ovije. Mož se zbudi, in jojmeni! čuti se od kač, modrasov in gadov vsega ovitega. Smerten strah ga spreleta, misli, kaj bi storil in si ne upa kar z mezincem gibati. S trepečim glasom zakliče svojega brata, ki je v bližnji sobici spal, ter ga prosi, naj hitro škaf sladkega mleka zgreje, v spavnico mu prinese in poleg postelje postavi. Se zgodi. Modrasi, gadi in kače, ko jim sladko mleko zadiši, se začnejo spečega odvijati in k mleku lazijo. Mož še zmiraj v strahu leži, kajti vedel je, da vpikljej edinega gada bi mu bil smerten; pa vendar zaup se mu za življenje povrača, in med tem, ko se mu modrasi eden za drugim od života odvijajo, obljubo stori, nikdar več se ne v tako nevarnost podati, nikdar več ne modrasov loviti. Zadnjič res vsa lazičina posteljo zapusti in k mleku zleze; mož pa smerti rešen, varno ustane, kače, modrase in gade po spavnici pomori in s tako nevarno kupčijo se nikoli več ne peča.

Ta je vaša podoba, grešniki! Vaše hudobije, vaši grehi, vaše malopridnosti so toliko strupenih kač, gerdih modrasov, pisanih gadov. Oni so se dozdej vaše duše ovijali; ako bi bila v tem stanu vaša duša od telesa ločena, večno pogubljen bi bila. — Vaš brat Jezus Kristus vam je pomagal, namesto škafe mleka, vam je svoje rešnje Kervi podelil, in vaše duše opral vseh hudobij, vseh grehov, vseh malopridnost. Sedaj ste rešeni smertne, večne nevarnosti; toraj ne pečajte se več s takimi opravili, kjer bi vaša duša spet od greha vpičena biti utegnila. — Ljube duše! pogledjte na Jezusa, on se je s palico svetega križa za vas zoper peklensko kačo vojskoval, ter jo je zmagal; vsaj ne bodele več tako nespametni, da bi se vi prostovoljno v sužnost te gerde kače povračali. — Jezus je za vas božji pravici zadostil in zatorej svojo rešnjo Kri do zadnje kaplje prelil; vsaj ne bodite več tako hudobni, da bi njega zaničevali in Božjo pravico dražili. Gorje! stokrat gorje vsakemu zmed vas, ki se bo spet v poprejšnje grehe zavalil, kmalo bi rekel, da bolje bi

mu bilo, ako bi ne bil nikdar rojen. Ne, ne, ljube z Jezusovo kervjo drago odkupljene duše! nadjam se, da za vselej ste se grehu odpovedale, in zatorej smem vsem reči: vam bo Jezus dal krono življenja. Amen.

Duhovniške zadeve.

Kerška škofija. Č. g. Hofmajer Mih. je postal konzist. svetovalec in dekan Wolfsberske, č. g. Huber Al. ravno tako Dolnodravske dekanije. Čč. gg. Viduc Jož. sem. špiritual in Elsler K. knezošk. kaplan sta imenovana knezošk. duhovna svetovalca. — Č. g. Jaeger Mat. oskerbuje št. Andraško faro in dekanijo. Č. g. Verbic Ign. je dobil faro Kotarče, č. g. Žerijav Mat. faro Labod in Kolar Jan. mlj. faro Kirchbach. — Umerl je č. g. Bramer Andr. dekan v Št. Andrašu. R. I. P.!

Terzaška škofija. Prestavljeni so nasledni duhovniki: Č. g. Bukovec Fr., gre za župnijskega oskerbnika v Treviš; na tega mesto ide č. g. Gabrieliš Jan.; v Gračišče pride Žnidarič Dragotin, kaplan v Černiverhu č. g. Bersenda Janez gre za kaplana k Staremu sv. Antonu v Terst; v Buzet pa Petelin Ant. V stanovitni pokoj se je podal č. g. Podobnik Dragotin, bivši župnik v Trevizu. Č. g. Šobar Mih., bivši duh. pom. na Volovskem, gre v začasni pokoj. — Umerl je č. g. Kvajati Ferko, bivši duh. pomoč. pri Starem Sv. Antonu v Terstu. R. I. P.!

Goriška nadškofija. Č. g. Kerkoč Štef. gre za vikarja v Lokvec. Č. g. Bratina Ant. za kaplana v Podmelec. Č. g. Sedej Fr. za II. kapl. v Cirkno. Č. g. Červ Fr. postane I. kaplan v Cirknem. Č. g. Avijan Miha. za kaplana v Ajel. Č. g. Kodelja Jožef, za kaplana v Dornberg. Č. g. Savognani Vinc., za kaplana v Romans. V. č. g. Kolavčič Jan. je dobil faro Privačina — Umerl je č. g. Mervic Mih., župnik in dekan Črniški. R. I. P.!

Ljubljanska škofija. Č. g. Andrejak Fr. pride za fajmoštra v Mozelj. č. g. Kuralt Jan. za kaplana v Črni verh pri Idriji.

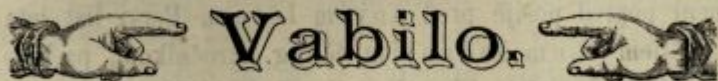
Lavantinska škofija. Za provizorja mestne fare v Ptuj je imenovan ondotni vikar, č. g. Kraner And. Gosp. Pignar stopi zopet v službo in pride za kaplana k sv. Hemi. Gosp. Obran je prestavljen v Artiče. Gosp. Jakopina stopi v začasni pokoj. č. g. Fras Jož. se je prostovoljno odpovedal župniji Matere božje v v puščavi in č. g. Sorglehner Jož. pride na to faro za provizorja. Č. g. Vošnjak Jan., prošt v Ptujem, je umerl. R. I. P.!

Družba sv. Mohora.

Odkar družba domačim pisateljem v spodbujajo in slovstvu v razvitek razpisuje darila, dohaja vsako leto cela versta književnih izdelkov, s katerimi marljivi pisatelji tekmečujejo za razpisane nagrade. Letos so bili odboru poslani ti le rokopisi:

1. Snopič povesti z geslom: Verlo naprej; 2. Spomini na Poljsko in Rusijo; 3. Pogled v Egipt; 4. Kosovo polje; 5. Pogovor pod lipo; 6. Samostani; 7. Valentin Vodnik in Dr. France Prešeren; 8. Hrošči sličkarji kmetu škodljive živalce; 9. bolezni v glavi; 10. Nauk o gospodinjstvu, poslov. po Hermanu; 11. Kratek obris Štajerske zgodovine s posebnim ozirom na Slovenski Štajer; 12. Vremenski prikazi; 13. Kdo dela točo; 14. Mala pevkinja s kitaro.

Razun teh rokopisov je odbor prejel še dve zbirki raznih pesem. „Pošiljam Vam“ — piše pošiljavec iz Savinske doline — „pesne in zloge. Niso pisane od učenega moža, ker meni ni bilo pripuščeno, učiti se; pa pisane so iz serca, ne iz drugih knjig, od mladega mora, katerega je osoda odločila „v nevednost.“ Druga zbirka pa obsega speve in pesmi, ki jih je zložil prerano umerli, obdarjeni Miljko Kmetič. Njegov sorodnik, in prijatelj družbe sv. Mohora J. Ž. v. K. jih je otel iz zapuščine, priredil* za natis in odboru izročil z željo, da bi se porabile v družbinih knjigah. Tudi č. g. prednik samostana oo. trapistov v Marija zvezdi je odboru v pregled in porabo poslal precej obširen spis, v katerem razlaga namen in zgodbe tega za katoliške Slovence v Bosni prevažnega samostana.

Bliža se svojemu koncu leto 1877 in časniki vabijo, naj jim stari naročniki ostanejo zvesti pa še novi tudi pristopijo.

Ravno to dela tudi „Slovenski Prijatelj“, ki bode leta 1878 nastopil 27. leto svojega življenja. Gospoda moja! ostanite mu zvesti tudi prihodnje leto in pristopite še novi v kolo njegovih podpornikov!

Donašal bode 1. pridige za vse nedelje in praznike celega leta, in kolikor bode prostor dopuščal tudi pridige za razne cerkvene slovesnosti, od kakega patrona, za sv. postni čas itd.

2. Šolske katekeze, ktere so se letos za pervence pričele, se bojo l. 1878 nadaljevale in končale, potem pa začele katekeze za take šolarje, katerim se že večikatekizem v roke poda, po katerem se morajo iz glave učiti. Te katekeze bode podajal č. g. Mraz Tomaž, župnik v Vuhretu lavantinske škofije, kateri se je že po letošnjih katekezah čč. gg. naročnikom gotovo prikupil. Osnovane bodo te katekeze po našem za avstrijske šole predpisanem katekizmu. Jezik bo otroškim potrebam primeren, jasen, lahko razumljiv, vselej slovniško pravilen in sveti reči dostojen.

3. Duhovske zadeve od vseh naših slovenskih škofij: Kerške, Ljubljanske, Goriške, Teržaške in Lavantinske.

4. Od družbe sv. Mohora vse oklice in vabila. Imenika tistih dekanij ali župnij, ki so družbeni denar poslali, ne more „Slov. Prijatelj“ donášati. To dela „Besednik“, ki vse denarne pošilatve, kakor so v Celovec došle, lepo po versti in imeni donaša. Naj si toraj tega tudi pogostoma naročajo, da tako rekoč pobotnico za poslani denar dobijo.

Še nektare prošnje:

1. Povsod se naročnina plačuje popred; naj se toraj tudi meni popred pošlje pred novim letom. Pervi list leta 1878 pošljem vsem sedanjim čč. gg. naročnikom, pa lepo prosim, naj vsak, kdor „Slov. Prijatla“ leta 1878 ni volje več sprejemati in plačevati, blagovoljno na nadpis zapiše besedico „retour“ in ga pošlje v Celovec nazaj. Tako vsaj vem, koliko iztisov potrebujem.

2. Mislim, da so čč. gg. naročniki po večletni skušnji prepričani, da zastran iztirjevanja naročnine nikomur sile ne delam, da čakam in čakam pri nekterih leta in leta. Veliko naročnine je že po tem takem šlo v zgubo. Zatorej lepo prosim, naj dotitni čč. gg. naročniki svoje dolgove vsaj enkrat poplačajo ali vsaj naznanijo, ali in kdaj jih mislijo poravnati.

3. Vsaka preselitev ktereга koli naročnika naj se

mi naznani, da vem napis prenarediti, saj ni treba za to beliča plačati ne pri meni, ne na pošti, ako se odpert list pošlje. Jaz nisem dolžen, številke „Slov. Prijatla“ po dva-trikrat pošiljati, poštnino plačevati, cele tečaje tergati in pomanjkljive narejati. Veliko manj časa in truda bi jaz imel, ako bi čč. gg. naročniki blagovolili v pismu, v katerem mi svojo preselitev naznanjajo, tudi pristaviti in povedati staro poštno postajo, po kateri so dosedaj moj list dobivali.

Lepo prosim, da ostanete „Slov. Prijatlu“ dobri in zvesti prijatliji tudi pod novim vredništvom. Od leta do leta se staramo, moči nas zapuščajo; ne dotegnem in tudi ne morem strezati svojim dolžnostim na vse strani: butara je za stare rame pretežka. Zatorej sem si priskerbel mlado moč, novega vrednika, častitega gospoda, ki se mi novi nalogi sposoben dozdeva na vse strani, ki za izverstnega pridigarja slovi pri Slovencih in Nemcih.

Poslušajte toraj prijazno perve njegove besede, s katerimi se Vam vsem lepo priporočuje.

Vsem prečestitim gg. naročnikom.

Nek prijatelj, ki po svojih spisih in cerkvenih govorih slovi, pisal mi je te-le verstice: „Gledé „Prijatla“ priznavam Einspielerjeve večne zasluge za slovensko cerkveno zgovornost. Imel je s pervega težko nalogo, celino je moral orati. Mnogo smo se iz „Prijatla“ vsi učili, mnogo zaslug si je nabral za dušni blagostan Slovencev in za slovensko homiletiko. Ne bo pa škodovalo, če pride druga roka in mlajša moč, da ne bota vse delo in vsa skerb stala na dveh očeh.“ To se je zgodilo, kakor kaže spredaj stoječe vabilo.

Ker toraj z novim letom prevzamem vredovanje prvih treh Prijatlovih pol, zato vabim čestite gospode dozrajne so-delalce, da blagovolijo s svojimi spisi zdaj mene podpirati, kakor so prej gospoda izdajatelja. Prosim pa tudi one go-

spode, kateri hranijo lepe in samostalno izdelane govore, da naj pošljejo nekatere meni na ogled in porabo.

Pridige bojo večidel popolnoma izdelane, deloma pa tudi le samo osnovane, da po tej okostnici vsak lahko napravi pridigo za svoj kraj in po svoje. Skerbel bom, da spravim večo mnogoverstnost med govore, da se tvarine evangeljskih perikop obdelujejo od več strani. Vzlasti mislim zgodbe svetega pisma gosteji porabiti, kakor se je godilo do zdaj. Mnogo ne morem obljubiti, to pa želim, da bi „Priatelj“ postal pridigarjem prijazen in vernim dušam koristen.

Nekaj mojih pridig najdejo čč. gg. naročniki v „Slov. Prijatlu“ meseca oktobra, novembra in decembra.

V Celovcu 15. novembra 1877.

Franz Rup,

pridigar pri mestni fari.

Dajem še slednjič na znanje, da imam še precej iztisov obširnih, vlani dokončanih keršanskih nauk. Zvezki, ki jih imam so ti-le in veljajo:

Zvezek od „cerkvenih zapoved,“ 21 tiskanih pol, velja 1 gold.

Zvezek od ssv. zakramentov“, 81 tiskanih pol, velja 4 gold.

Zvezek od „blagoslovil,“ 22 tiskanih pol, velja 1 gold. 20 kr.

Zvezek od keršanske pravice: „Varuj se hudega“ obsega 42 tiskanih pol, in velja 2 gold.

Zvezek od „Stori dobro“, 81 tiskanih pol, velja 4 gold.

Vsak zvezek je za se popolnoma celota in posebej mehko vezan.

Prosim, da si čč. gg. duhovniki podvizajo kupovati te

izverstne keršanske nauke: Ne bode jim žal za denar — gotovo ne! — Tudi imam še precej iztisov od moje knjige, od ktere lahko rečem, da mi še ni v roke prišla taka knjiga v nobenem jeziku. „**Jedro**“ ali „ves keršanski nauk“ v 70 keršanskih naukih. Ta knjiga je tako-le osnovana: Najprej so drobno tiskani prašanja in odgovori, kakor se nahajajo v Ljubljanskem katekizmu. Potem je kratek „Vvod“, v katerem se stari že znani kerš. nauk kratko ponavlja in novi za ta keršanski nauk odločeni naznanja. Sedaj pride „Razlaga“, ktera donša dokaze iz sv. pisma, cerkvenih učnikov, zgodovine itd. vpleta vmes mične pripovedi, in serčne opomine, naj bi kristjani po teh naukih tudi živeli. Na koncu pride „Sklep.“

V „Jedru ne manjka nobene verske resnice; post. tudi od „Marijinega brezmadežnega spočetja“, „od papeževe nezmotljivosti“ itd. je tam govor.

Iz tega vsakdo lahko sprevidi, da se ta knjiga dokaj lepo poda za kerš. nauke v cerkvi, za nedeljske šole, pa tudi za toliko potrebne in priporočane kateketične pridige. Ako pristaviš nov „Vvod“ iz nedeljskega ali prazniškega evangelija, imaš prav primerno pridigo in lahko v teku cerkvenega leta razlagaš ves nauk sv. katoliške cerkve.

Na Štajerskem je tudi prav pametna in hvalevredna navada, da kak priden deček s fanti, kako pridno dekle z deklcami keršanski nauk ob nedeljah ponavlja in sicer ob mrazu v kaki prostorni izbi, po letu pa v senci na vertu ali travniku. Takim pomagavcem čč. gg. kateketov bi bilo „Jedro“ velika pomoč. In res si je veliko duhovnikov v ta namen to knjigo že kupilo. Slednjič ni je skorej slovenske knjige, ktera bi za šolske darila tako pripravna in spodobna bila kakor „Jedro.“

Torej bodi „Jedro“ vsem duhovnikom, vsem keršanskim učiteljem in staršem, gospodarjem in gospodinjam serčno in goreče priporočeno!

Slednjič imam na prodaj tudi „Kazalo“ ză vse zvezke obširnih keršanskih naukov, ktero pride čč. gg. naročnikom gotovo prav po godu. Velja 10 kr.

„Slov. Prijatelj“ za l. 1878 velja 4 gold.; naročnina naj se pošilja meni po nakaznicah. Z Bogom!

And. Einspieler,
zaležnik.

V Celovcu tudi na svitlo hodi

„Kärntner Volksstimme.“

Kakor nekdanj „Stimmen aus Innerösterreich“ in „Kärntner Blatt“, ravno tako v tem znanem duhu dela „Kärntner Volksstimme“ katoliško politiko. Katoliška politika pa meri na to, naj se Avstrija postavi na katoliško podlago, naj Avstrija deli enake pravice vsem narodom po znanih besedah: Enaka bremena — enake pravice.

Slovenski bratje! Katoličani smo mi Slovenci bili, smo in bomo; zatoraj sezimo si v roko in podpirajmo eden drugega po svoji moči! Naj nas ločijo gore, planine in reke, — v srcu smo ene misli, ene duše, ene ljubezni. Časi so za nas slovenske katoličane, posebno za nas na Koroškem, hudi in žalostni. Slovenci po Štajerskem, Kranjskem, Goriškem in Primorskem ne zapustite nas! „Kärntner Volksstimme“ je edini časnik, ki na slovenski zemlji brani v nemškem jeziku proti nemškim nasprotnikom predrage svetinje naše. Položite na oltar majke Slovenije nekaj goldinarjev na leto in pomagajte, da mi borivci na nemški meji ne obnemagamo! Lepo prosimo, naj se naroči, komur je Bog dal toliko, da se naročiti zamore! Z Bogom!

„Kärntner Volksstimme“ velja za celo leto po pošti 6 gld., za pol leta 3 gld., in za četert leta 1 gld. 50. kr.